

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

Demokratijos keliu: Kaziui Griniui – 150

„Kalbėti apie demokratiją, kovoti už demokratiją
gali būti tiktai per vėlu, bet niekada ne per anksti.“
Dr. Kazys Grinius

Lietuvos Respublikos Seimas 2016-uosius paskelbė Prezidento Kazio Griniaus metais. Pristatoma paroda yra kukli istorinio atminimo dovana šiai iškiliai Lietuvos valstybingumo asmenybei.

Visuomeniniame testamente apie save Kazys Grinius yra rašęs: „Mano visuomeninis prityrimas augo moksleivio suole, studento veikloje, gydytojo darbe, žurnalisto ir redaktoriaus kėdėje, socialinės globos draugijoje, sveikatos reikalų tvarkyme, besirūpinant dviejų pasaulinių karų tremtiniais – lietuviais. Jis brendo keturių Lietuvos Respublikos demokratinų Seimų kadencijose, Ministerio Pirmininko ir Respublikos Prezidento pareigose.“

Bene labiausiai Kazys Grinius žinomas kaip Lietuvos atgimimo veikėjas, varpininkas, gydytojas ir Lietuvos Respublikos Prezidentas, ypač dėl 1926 m. gruodžio 17 d. valstybės perversmo, nulėmusio trumpą šio Prezidento kadenciją ir pakreipusio tolesnio Lietuvos politinio gyvenimo raidą autoritarizmo kryptimi. Plačiau visuomenei mažiau žinoma jo parlamentinė veikla, vadovavimas VI Lietuvos Respublikos vyriausybei, plataus akiračio visuomeninė veikla, Kazio Griniaus publicistika. Pats Kazys Grinius buvo ištikimas laisvės, demokratijos ir teisės viršenybės principų sergėtojas, Lietuvą matęs tik kaip demokratinę Respubliką ir to visą gyvenimą nuosekliai siekęs.

Politinė prasme Kazys Grinius simbolizavo Lietuvos parlamentarizmo suklestėjimą. Jis buvo visų keturių 1920–1926 m. laikotarpiu demokratiškai, visuotiniuose rinkimuose išrinktų Seimų (Steigiamojo Seimo, I, II ir III Seimų) narys, atstovavo Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungai. Būdamas vienu opozicijos lyderių, gynė spaudos laisvę, tautinių mažumų teises, reikalavo labiau rūpintis sveikatos apsauga, švietimu. Amžininkams imponavo Kazio Griniaus idealizmas, patriotizmas, aiškus ir tiesus kalbėjimas, racionalumas, kuklumas, paprastumas, puikus humoro jausmas.

Kazys Grinius vienintelis iš ano meto Lietuvos politikų buvo Seimo nariu, Ministru Pirmininku ir Respublikos Prezidentu. Jis vadovavo pirmajai parlamentinei Lietuvos Vyriausybei. Iki tol valdžiusios penkios Laikinosios Vyriausybės dėjo valstybės pamatus, tačiau jos buvo sudarytos laikinojo įstatymų leidžiamojo organo – Valstybės Tarybos. Gavęs įgaliojimus iš visų krašto žmonių išrinkto Steigiamojo Seimo, Kazio Griniaus vadovaujamas Ministrų kabinetas baigė kloti tuos pamatus ir juos sutvirtino. Jis rūpinosi, kad veiktų valdžios pasidalijimo principas, nusistovėtų glaudūs ir darbingi santykiai su Steigiamuoju Seimu, Prezidentu, politinėmis partijomis, visais visuomenės sluoksniais, spauda. Ši Vyriausybė baigė derybas su Sovietų Rusija ir pasirašė su ja taikos sutartį, nustatė sieną su Latvija, atmetė Hymanso projektu siūlomą sąjungą su Lenkija; jam valdant Lietuvą dė jure pripažino devynios valstybės, ji buvo priimta į Tautų Sąjungą.

Trumpo Kazio Griniaus prezidentavimo metu buvo atšaukta karo padėtis, priimtas Amnestijos įstatymas, panaikinta cenzūra, atlikti kiti demokratiniai pertvarkymai. Po perversmo, kiek leido to meto sąlygos, jis ir toliau dirbo politinį darbą, didelį dėmesį skyrė visuomeninei veiklai, rūpinosi sveikatos klausimais, toliau tęsė anksčiau pradėtus darbus, ypač mažinant vaikų mirtingumą ir susirgimus tuberkulioze.

Glaudžiai sutapo Kazio Griniaus gyvenimo peripetijos ir Lietuvos valstybingumo raida. Jo gyvenimas galėtų būti vienu labiausiai įkvepiančių pavyzdžių, rodančių, jog nevalia pasiduoti, ir kaip svarbu saugoti pamatinius laisvės, demokratijos ir humanizmo principus – 2015 m. pabaigoje Izraelio Jad Vašemo Holokausto memorialinis muziejus, įvertinęs nuopelnus gelbėjant žydus nuo Holokausto, Kaziui Griniui ir jo žmonai Kristinai suteikė Pasaulio tautų teisuolių vardus.

Iškilią asmenybės padeda pažinti amžininkų pasakojimai, iki mūsų dienų išlikusios fotografijos, dokumentai. Parodoje, skirtoje Kazio Griniaus gimimo 150-osioms metinėms paminėti, pristatomas jo rašytinis palikimas, apie Prezidento gyvenimą ir veiklą pasakoja fotografijos. Jose atsispindi Kazio Griniaus politinė, visuomeninė veikla, šeimos istorija, verta atskiro pasakojimo.

Parodoje eksponuojamos fotografijos ir dokumentai yra saugomi Lietuvos centriname valstybės archyve, Lietuvos nacionaliniame muziejuje, Maironio lietuvių literatūros muziejuje, Alytaus kraštotyros muziejuje, Vytauto Didžiojo karo muziejuje, Kauno Kazio Griniaus progimnazijoje, Lietuvos švietimo istorijos muziejuje, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje, Antano Baranausko ir Antano Vienuolio-Žukausko memorialiniame muziejuje, Lietuvos Respublikos Seimo archyve, o leidiniai – Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje ir Lietuvos Respublikos Seimo skaitykloje. Parodos rengėjai dėkingi parodos partneriams už suteiktą galimybę naudotis jų saugoma dokumentine ir fotomedžiaga.

Kazys Grinius (1926 m.)
Dailininkas Adomas Varnas
Vytauto Didžiojo karo muziejus. S-11824

KAZIO GRINIAUS BIOGRAFIJOS MOMENTAI

Kazys Grinius gimė 1866 m. gruodžio 17 d. Marijampolės apskrityje, Sasnavos valsčiuje, Selemos Būdos kaime. Baigęs Marijampolės gimnaziją, iki 1893 m. studijavo Maskvos universiteto Medicinos fakultete. Dar nebaigęs studijų, dirbo punkto, skirto kovai su cholera, gydytoju Minske, po poros metų – laivo gydytoju Kaspijos jūroje. Grįžęs į Lietuvą, aktyviai įsijungė į tautinio išsivadavimo judėjimą. 1894 m. vertėsi gydytojo praktika Marijampolėje, po kelerių metų persikėlė į Naumiestį. Su Vincu Kudirka dalyvavo varpininkų veikloje, „Varpo“ leidyboje, buvo vienu iš valstiečiams skirtų varpininkų laikraščio „Ūkininkas“ redaktorių (1890–1905 m. leistas Ragainėje ir Tilžėje), šiam žurnalui parašė daugiausia straipsnių. Gyvendamas pasienio miestelyje platino draudžiamą spaudą, kartais pats parsigabendavo iš Prūsijos „Varpą“ ir „Ūkininką“. 1894 m. su bendraminčiais ėmėsi kurti Lietuvos socialdemokratų partiją, siekusių sukurti nepriklausomą demokratinę respubliką, sudarytą iš Lietuvos, Lenkijos bei kitų nuo carinės Rusijos atsiskyrusių tautų.

Per Pirmąjį pasaulinį karą Kazys Grinius pasitraukė į Rusiją, rūpinosi lietuvių tremtinių ir pabėgėlių šalpa, juos telkė ir organizavo. 1917 m. tapo Vyriausiosios lietuvių tarybos Rusijoje prezidiumo pirmininku. 1915–1918 m. dirbo gydytoju Čečėnijoje, po to persikėlė į Kislovodską, čia 1918 metų rugsėjo mėnesį bolševikai nužudė jo žmoną Joaną ir dukterį Gražiną. 1919 m. Kazys Grinius atvyko į Prancūziją, kur buvo priimtas į Lietuvos Laikinosios Vyriausybės delegaciją Paryžiaus Taikos konferencijoje, tapo Lietuvos repatriacijos komisijos pirmininku, padėjo lietuviams iš Prancūzijos grįžti į Tėvynę.

Pats grįžęs į Lietuvą 1919 m. pabaigoje įsitraukė į tiesioginį valstybės kūrimo darbą. Aktyviai įsijungė į Lietuvos socialistų liaudininkų demokratų partijos veiklą, 1920 m. buvo išrinktas į jos Centro Komitetą. Tais pačiais metais buvo išrinktas į Marijampolės miesto tarybą ir tapo jos pirmininku.

1920 m. išrinktas Steigiamojo Seimo nariu, aktyviai dalyvavo rengiant Konstituciją. 1920 birželio 19 d.–1922 m. vasario 2 d. vadovavo Lietuvos Respublikos VI Ministrų kabinetui, buvo I, II ir III Seimų narys. 1922 m. tapo Kauno savivaldybės Medicinos ir sanitarijos skyriaus vedėju, nuo 1923 m. vadovavo „Pieno lašas“, o nuo 1924 m. – ir „Kovos su tuberkulioze“ draugijoms, steigė motinos ir vaiko centrus.

Valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų blokui laimėjus rinkimus į Lietuvos Respublikos Seimą, 1926 m. birželio 7 d. Kazys Grinius buvo išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu. Po 1926 m. gruodžio 17 d. valstybės perversmo buvo priverstas atsistatydinti ir iki 1935 metų rugsėjo mėnesio ėjo ankstesnes Medicinos ir sanitarijos skyriaus vedėjo pareigas. 1926 m. už nuopelnus medicinos srityje Lietuvos universitetas Kaziui Griniui suteikė medicinos garbės daktaro laipsnį *honoris causa*.

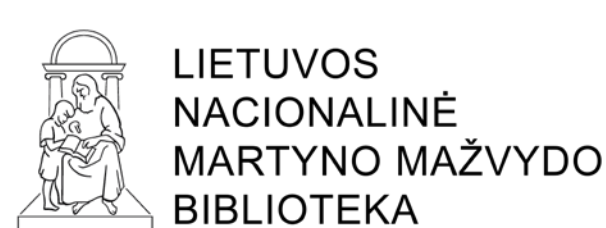
1927 m. sausio 16 d. išrinktas Valstiečių sąjungos centro valdybos pirmininku. Pasisakė prieš Antano Smetonos autoritarinį režimą, reikalavo demokratinę laisvę, Seimo sušaukimo, redagavo „Lietuvos ūkininko kalendorių“, „Sveikatą“, „Lietuvos žinias“, vėliau – „Kovą su džiova“, „Pieno lašą“. Skaudžiai išgyveno pirmąją SSRS ir nacistinės Vokietijos okupacijas. Kartu su Mykolu Krupavičiumi ir Jurgiu Alekna 1942 m. įteikė Vokietijos okupacinei valdžiai memorandumą, kuriame reikė susirūpinimą dėl pradėtos vokiečių kolonizacijos, represijų, žydų žudynių. Už šį protesto raštą vieneriems metams buvo ištremtas į Ažuolų Būdą.

Po tremties vėl ėjo ankstesnes pareigas, grįžtant sovietų valdžiai pasitraukė į Vakarų. Gyvendamas Antrojo pasaulinio karo pabėgėlių – perkeltųjų asmenų („Displaced Persons“) stovykloje Hanau (Vokietijoje), aktyviai dalyvavo politinėje veikloje. 1947 m. sausį atvyko į JAV, su žmona ir sūnumi Liūtu apsigyveno Čikagoje. Tais pačiais metais raštu kreipėsi į 16 valstybių vadovų, taip pat į JAV Prezidentą Harį S. Trumėną, prašydamas padėti Lietuvai atkurti valstybingumą, sustabdyti okupantų vykdomą žmonių naikinimą. Panašų kreipimąsi 1949 m. nusiuntė Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui.

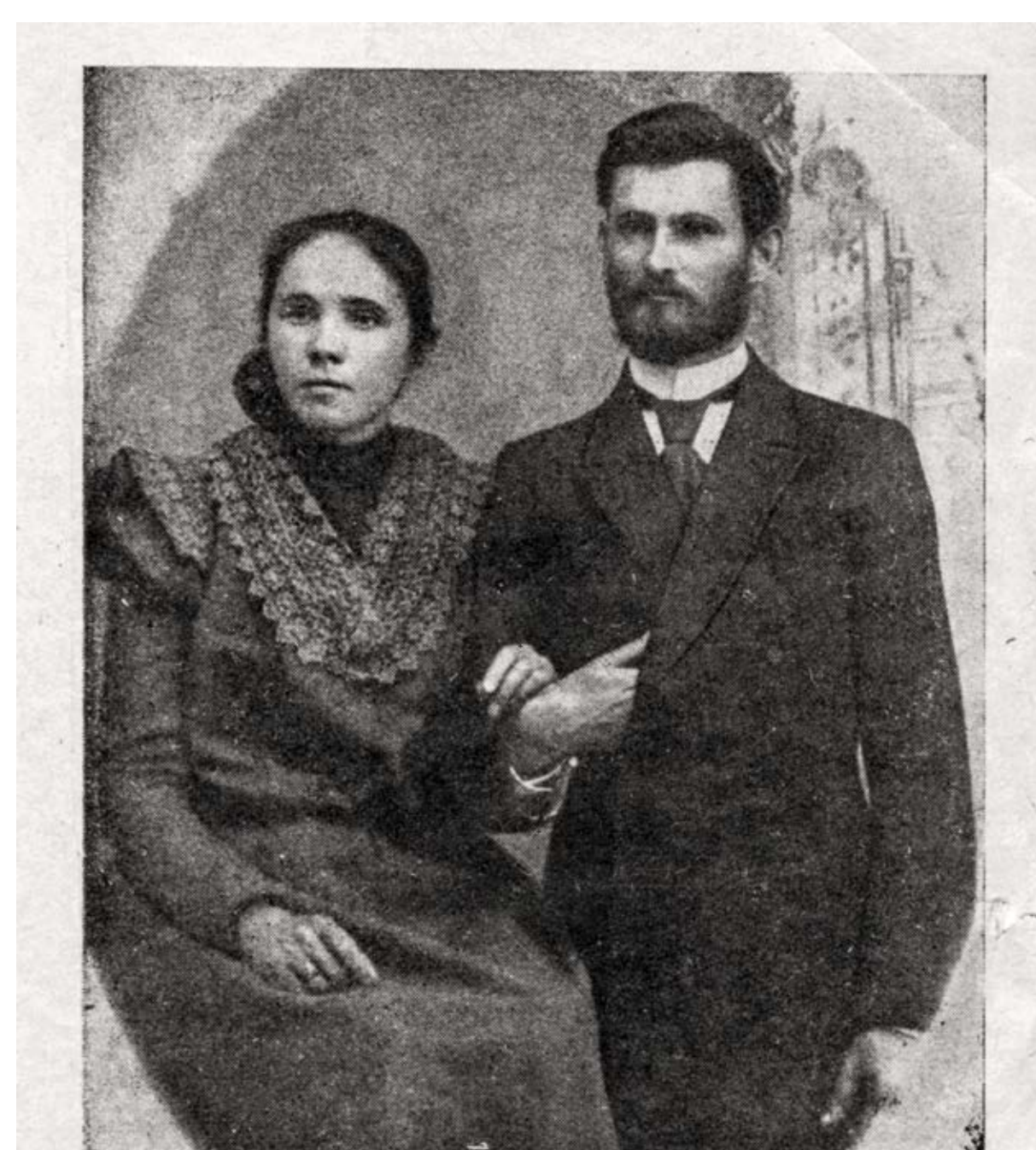
Kazys Grinius mirė Čikagoje 1950 m. birželio 4 d. Urna su jo palaikais 1994 m. buvo parskraidinta į Lietuvą ir palaidota tėviškėje prie paminklo netoli Selemos Būdos.

Parodos rengėja – Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Parodos partneriai:

Apie didžiąją idėją šalies neprigulmybės:
Kazys Grinius – varpininkas

**Dr .K. Grinius ir Joana Griniuvienė
 Vilniaus Didžiojo Seimo metu**

Kazys Grinius ir Joana Griniuvienė Vilniaus Didžiojo Seimo metu Vilnius, 1905 m. Fotografas nenurodytas. Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A117-P006

Grinių šeima. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: Ona Griniuvienė, Vincas Grinius, Kazio Griniaus žmona Joana, stovi vaikai Kazys, Gražina. Antroje eilėje stovi: Jonas Grinius, Ona Griniūtė, gydytojas Kazys Grinius. Apie 1908 m. Fotografas nenurodytas. Lietuvos centrinis valstybės archyvas. O-107341

Lietuvių mokslo draugijos suvažiavimo dalyviai. Pirmoje eilėje iš dešinės: pirmas – Jonas Strazdas, ketvirtas – Zigmas Žemaitis; antroje eilėje iš kairės: pirmas – Stasys Šilingas, Emilija Šilingienė, Juozas Vokietaitis, penktas – Gabrielius Landsbergis-Zemkalnis, Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė, Jonas Basanavičius, Kazimieras Prapuolenis, Antanas Vileišis, Emilija Vileišienė; trečioje eilėje iš kairės: penktas – Martynas Yčas, aštunta – Liudvika Didžiulienė-Žmona, dešimtas – Fabijonas Kemežis; ketvirtoje eilėje iš dešinės: penktas – Mykolas Sleževičius, šeštas – Kazys Grinius, vienuoliktas – Stasys Kairiūkštis; penktoje eilėje iš dešinės: antras – Kristupas Urėdaitis, Jonas Vileišis, Antanas Žmuidzinavičius. Vilnius, 1912 m. Fotografas Aleksandras Jurašaitis. Lietuvos nacionalinis muziejus. ATV 14837

Pirmojo viešo Užnemunėje spektaklio „Amerika partyje“ (surengto Kazio ir Joanos Grinių) vaidintojai. Antroje eilėje iš kairės: antra – Joana Griniuvienė, trečias – Kazys Grinius. Marijampolė, 1905 m. gegužės 28 d. Fotografas Jokūbas Skrinškis. Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-21741

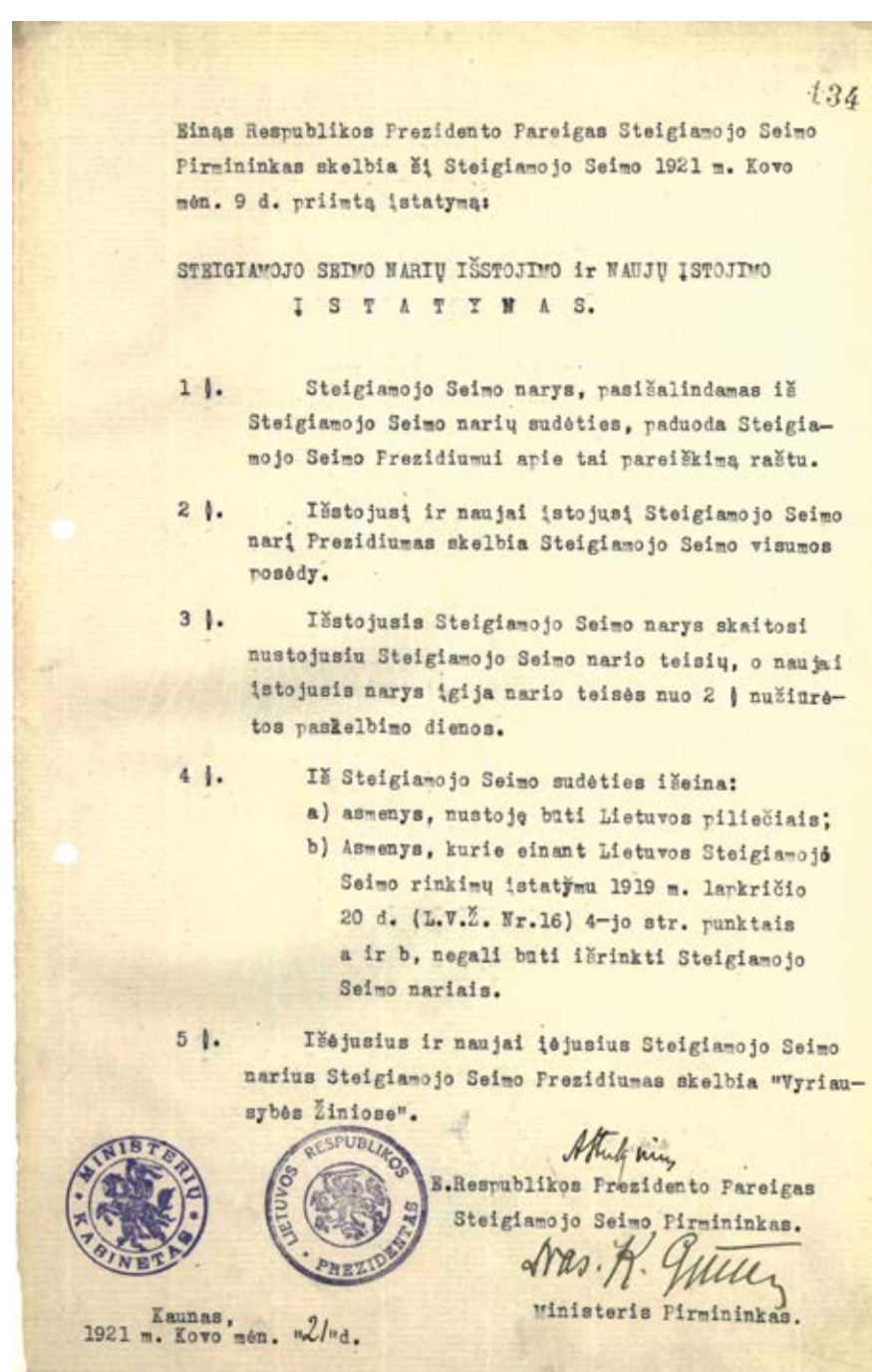

Kazys Grinius (antroje eilėje penktas iš dešinės) – Gorjačevodsko (Šiaurės Kaukazas) laikinosios karo ligoninės vyriausiasis gydytojas su ekskursijos dalyviais mokiniais ir mokytojais. Šiaurės Kaukazas, 1916 m. gegužės 12 d. Lietuvos centrinis valstybės archyvas. O-107347

Seimas turės būti ir jis bus:

Kazys Grinius – Steigiamojo Seimo narys

№	D. t. a.	Steigiamojo Seimo nario vardas ir pavardė	Steigiamojo Seimo nario gyvenamasis adresas	Steigiamojo Seimo nario parašas
11.	12/1	Klaipėda 28 m. I	477	P. Šešelis
12.	12/1	Klaipėda 48 m. I	477	F. Šešelis
13.	12/1	Kazys Grinius I apygardoje	381	Kazys Grinius
14.	12/1	Jonas Vaitkus 11 apygardoje 31 m.	383	Jonas Vaitkus
15.	12/1	Vladas Lašas 11 apygardoje 28 m.	379	Vladas Lašas
16.	12/1	Kazys Grinius 11 ap. 42 m.	492	Kazys Grinius
17.	12/1	Jonas Vaitkus 11 ap. 42 m.	524	Jonas Vaitkus
18.	12/1	Jonas Vaitkus 11 apygardoje 38 m.	528	Jonas Vaitkus

Steigiamojo Seimo narių registracijos žurnalas. Šiame sąrašė vienuoliktas – Steigiamojo Seimo narys Kazys Grinius Kaunas, 1920 m.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 923, ap. 1, b. 99, lp. 22

Steigiamojo Seimo narių išstojimo ir naujų įstojimo įstatymai. Įstatymą pasirašė einantis Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas Aleksandras Stulginskis ir Ministras Pirmininkas Kazys Grinius Kaunas, 1921 m. kovo 9 d.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 923, ap. 1, b. 142, lp. 134

Kauno miesto teatras, kuriame 1920 m. gegužės 15 d. vyko pirmasis Steigiamojo Seimo posėdis Kaunas, 1920 m.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, 0-011178

Steigiamojo Seimo Lietuvos socialistų liaudininkų demokratų ir Lietuvos valstiečių sąjungos frakcijų bloko nariai. Sėdi iš kairės: Vytautas Račkauskas, Kazys Grinius, Felicija Bortkevičienė, Vladas Lašas, Mykolas Slezevičius, Jonas Staugaitis, Vladas Natkevičius, Jonas Kriaučiūnas; antroje eilėje iš kairės: Kazys Kupčiūnas, Vaclovas Vaidotas, Antanas Tamošaitis, Juozas Liekis, Pranas Šmotelis, Balys Žygelis, Kazimieras Ralys, Juozas Pronskus; trečioje eilėje iš kairės: Petras Ruseckas, Jonas Bliudžius, Antanas Žoromskis, Kazys Bieliūnas, Povilas Kuzminkas, Vincas Žindžius, Jonas Matulevičius Kaunas, 1922 m.

Fotografą nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, 335 (Pli)

Steigiamojo Seimo Lietuvos socialistų liaudininkų demokratų ir Lietuvos valstiečių sąjungos frakcijų bloko nariai. Stovi iš kairės: Antanas Žoromskis, Kazimieras Ralys, Kazys Gencevičius, Vytautas Račkauskas, Konstantinas Žukas, Antanas Tamošaitis, Juozas Buzelis, Jonas Kriščiūnas, Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, Kazys Grinius, Albinas Rimka, Vladas Lašas, Jonas Staugaitis, Kazys Sidabras, Jurgis Žitinevičius, Jonas Bilduša, Juozas Lukoševičius, Kazys Kupčiūnas, Jonas Makuškas, Antanas Grigiškis Kaunas, 1920 m. gegužė.

Lietuvos Albumas, parengė L. Gira, Kaunas, 1921, p. 90

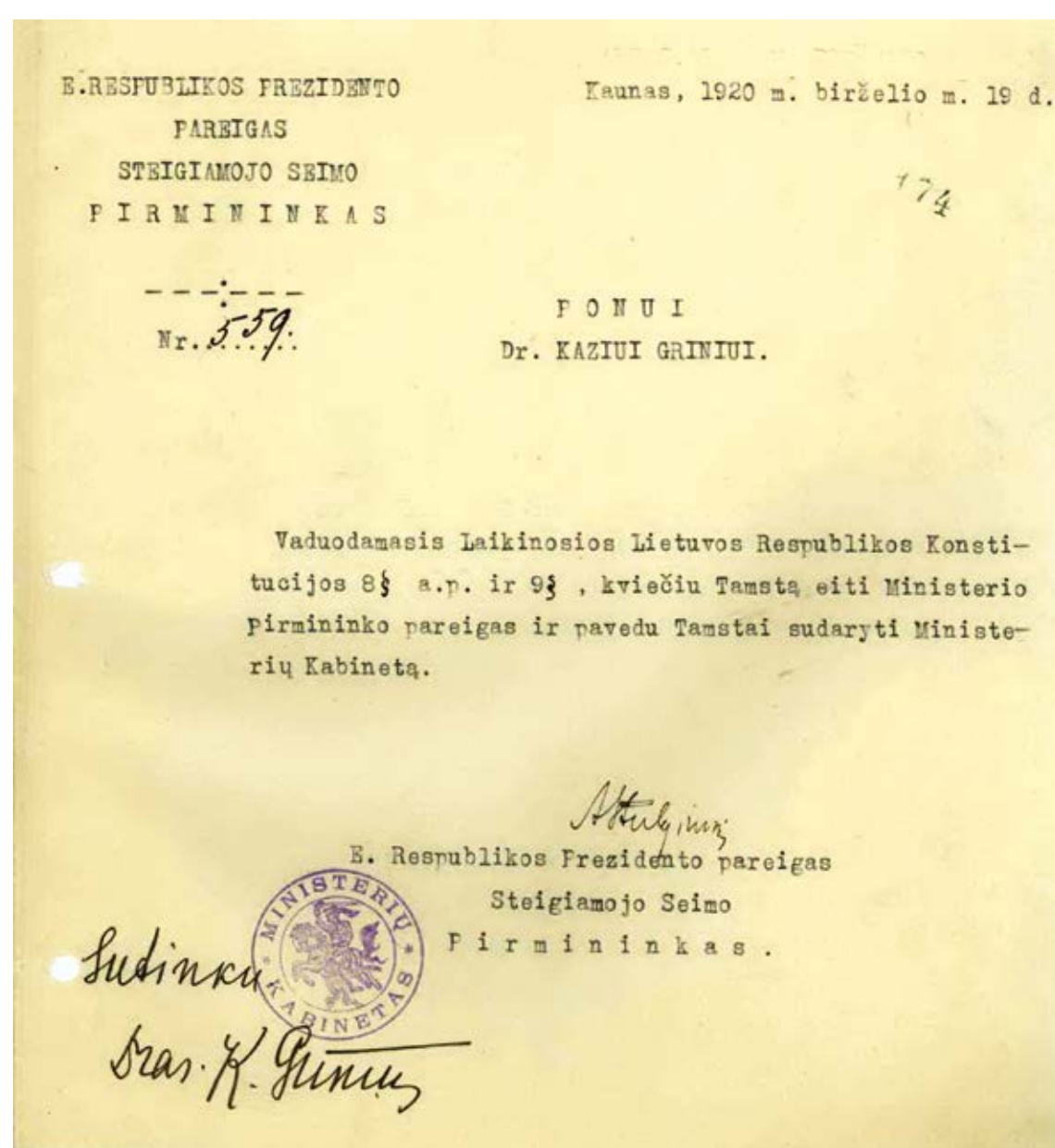
Vienas iš pirmųjų Steigiamojo Seimo posėdžių Kaunas, 1920 m.

Fotografą nenurodytas
Vytauto Didžiojo karo muziejus, Fa 15888

Lietuvos Steigiamojo Seimo nariai prie paminklo „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ Karo muziejaus sodelyje
 Kaunas, 1922 m.
 Fotoateljė „Menas“
 Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-12520

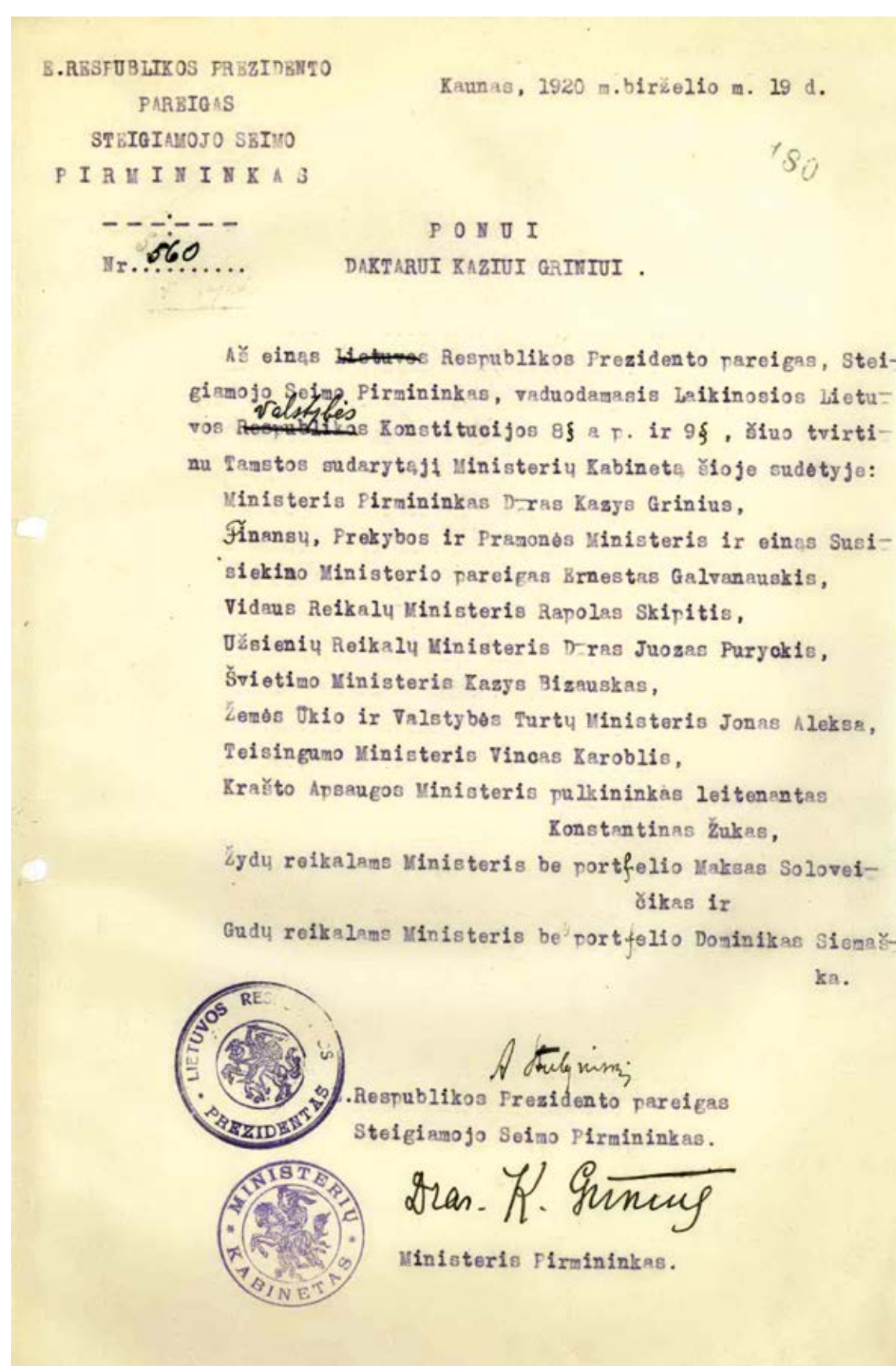
Geriausias pasirinkimas: Kazys Grinius – Ministras Pirmininkas

Einančio Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininko Aleksandro Stulginskio raštas Steigiamojo Seimo nariui Kaziiui Griniui, kuriuo Kazys Grinius kviečiamas užimti Ministro Pirmininko pareigas ir sudaryti Ministrų Kabinatą Kaunas, 1920 m. birželio 19 d.
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 923, ap. 1, b. 46, lp. 174.

VI Ministrų kabineto (1920 06 19–1922 02 02) ministrai, viceministrai ir tarnautojai. Iš kairės sėdi: švietimo ministras Kazimieras Bizauskas, krašto apsaugos ministras Jonas Šimkus, finansų, prekybos ir pramonės ministras ir susisiekimo ministro pareigas einantis Ernestas Galvanauskas, Ministras Pirmininkas Kazys Grinius, užsienio reikalų ministras Juozas Purickis, vidaus reikalų ministras Rapolas Skipitis, žemės ūkio ir valstybės turtų ministras Jonas Aleksa; pirmoje eilėje iš kairės stovi: pirmas – gudų reikalų ministras be portfelio Dominikas Siemaška, trečias – finansų viceministras Jonas Dobkevičius, ketvirtas – teisingumo ministras Vincas Karoblis, penktas – žydų reikalų ministras be portfelio Maksas Soloveičikas; antroje eilėje iš kairės stovi: antras – Ministrų kabineto reikalų vedėjas Tadas Petkevičius, trečias – valstybės kontrolierius Justinas Zubrickas, ketvirtas – švietimo viceministras Pranas Mašiotas, penktas – užsienio reikalų viceministras Petras Klimas
Kaunas, 1920–1922 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos nacionalinis muziejus. ATV-12311

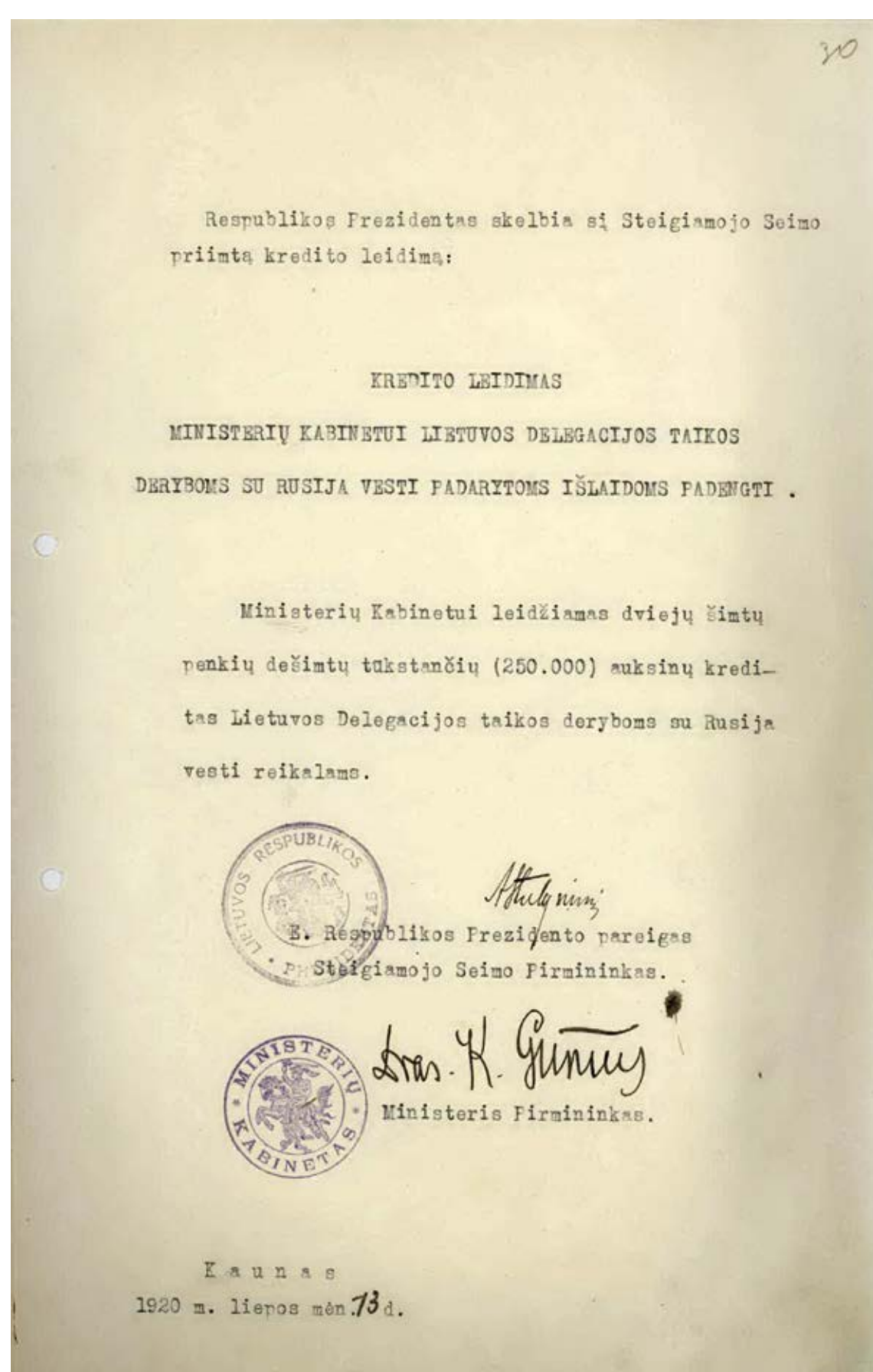
Einančio Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininko Aleksandro Stulginskio raštas Kaziiui Griniui, kuriuo tvirtinamas Ministro Pirmininko Kazio Grinius sudarytas Ministrų kabinetas Kaunas, 1920 m. birželio 19 d.
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 923, ap. 1, b. 46, lp. 180.

„K. Grinius jokios ministerijos nebuvo pasiėmęs. Ir gerai darė. Nes, būdamas laisvesnis, galėjo daugiau apie bendrus valstybės reikalus pagalvoti ir Ministrų Kabineto posėdžiams pasiruošti. Posėdžiuose pirmininkaudavo be priekaišto. Klausimus formulodavo aiškiai ir tvarkingai leisdavo juos gvildinti. Posėdžių diskusijose dr. K. Grinius būdavo tikrai bešališkas, t. y. be mažiausios partinės tendencijos.“

Rapolas Skipitis, *Nepriklausomą Lietuvą statant*, Chicago, 1961, p. 302

Šeštojo Ministrų kabineto pirmininkas, Steigiamojo Seimo narys, Socialistų liaudininkų demokratų lyderis Kazys Grinius
Lietuvos Albumas, parengė L. Gira, Kaunas, 1921, p. 100

Kredito leidimas Ministrų kabinetui Lietuvos delegacijos taikos deryboms su Rusija vesti padarytomis išlaidoms padengti. Leidimą pasirašė einantis Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas Aleksandras Stulginskis ir Ministras Pirmininkas Kazys Grinius
Kaunas, 1920 m. liepos 13 d.
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 923, ap. 1, b. 95, lp. 30.

VI Ministrų kabineto (1920 06 19–1922 02 02) Ministras Pirmininkas Kazys Grinius su tarnautojais. Pirmoje eilėje, centre, sėdi Kazys Grinius, antroje eilėje iš kairės stovi: Civinskis, Ministrų kabineto kanceliarijos viršininkas Stasys Lozoraitis, Matas Žvirėnas, Vincas Mašalaitis
Kaunas, apie 1920–1922 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos nacionalinis muziejus. ATV-13725

Geriausias pasirinkimas:

Kazys Grinius – Ministras Pirmininkas

Ministro Pirmininko Kazio Griniaus susitikimas su apskričių atstovais. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: trečias – majoras Antanas Merkys, ketvirtas – Kazys Grinius, penktas – vidaus reikalų ministras Rapolas Skipitis [Kaunas], 1920 m. Fotografas nenurodytas. Vytauto Didžiojo karo muziejus. Fa-16047

„<...> kaip ministeris pirmininkas, buvo sumanęs lankyti apskričių centrus ir ten viešuose susirinkimuose sakyti prakalbas. Aplankė šešiolika apskričių centrų. <...> Tie susirinkimai – mitingai būdavo vasaros metu ar ankstyvą rudenį atvirame lauke. K. Grinius turėjo skardų stiprų balsą, tai jo žodžius galėjo girdėti visi susirinkusieji. <...> Po mūsų prakalbų sekė piliečių pasisakymai, kuriuose galėjo laisvai kritikuoti vyriausybės darbus. O po piliečių pasisakymų būdavo Griniaus ir kitų vyriausybės narių atsakymai bei paaiškinimai į piliečių kritiką. Toks pasikalbėjimas vyriausybės narių su piliečiais, žinoma, didelių valstybinių reikalų neišspręsdavo, bet žmonės matė, kad mūsų valdžia neišdidi, lengvai prieinama, sava. <...> šis K. Griniaus sumanymas ir jo vykdymas buvo puiki politinio bei valstybinio auklėjimo mokykla. O tokia mokykla ypač buvo reikalinga vėl žengiant mūsų tautai į nepriklausomą gyvenimą.“

Rapolas Skipitis, *Nepriklausomą Lietuvą statant, Chicago, 1961, p. 303–304*

Ministras Pirmininkas Kazys Grinius sako kalbą vizito Tauragėje metu Tauragė, 1921 m. birželio 5 d. Fotografas nenurodytas. Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 0-116713

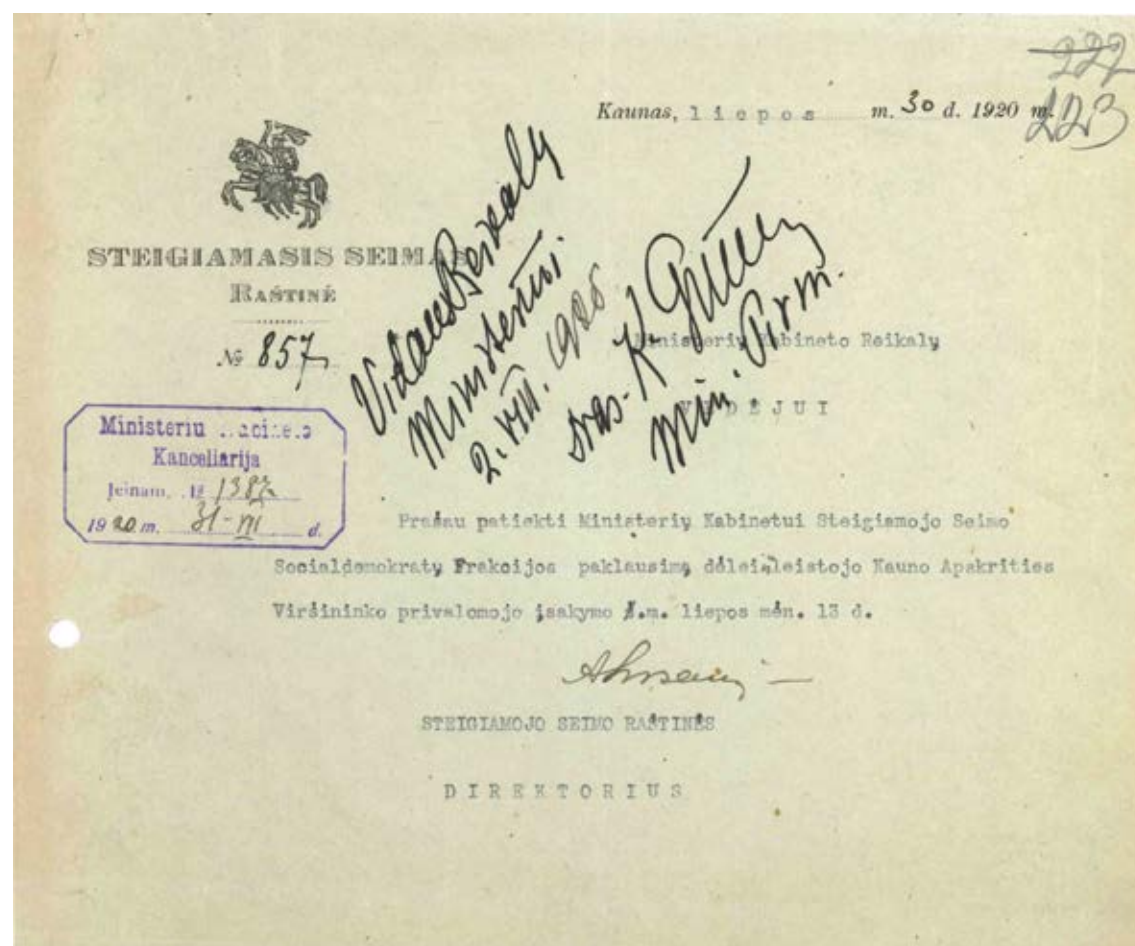

Ministras Pirmininkas Kazys Grinius vizito Alytuje metu, Vilniaus gatvėje Alytus, 1920 m. Fotografas nenurodytas. Alytaus kraštotyros muziejus. F-812

Alytaus miesto valdžios ir visuomenės atstovai su Ministru Pirmininku ir jo kabineto nariais vizito Alytuje metu, prie Šv. Angelų Sargų bažnyčios klebonijos. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: mokesčių inspektorius Edvardas Neverauskas, burmistras Konstantinas Balukevičius, klebonas Pranas Baltrušaitis, advokatas Stasys Šilingas, vidaus reikalų ministras Rapolas Skipitis, Ministras Pirmininkas Kazys Grinius, finansų, prekybos ir pramonės viceministras Jonas Dobkevičius, Alytaus ūkininkas, daktaras Simas Janavičius, rašytojas Antanas Žukauskas-Vienuoilis, paskutinis – antstolis Vaclovas Runta. Antroje eilėje iš kairės stovi advokatas Mendelis Bokšickis, policijos vadas Petras Mačinskas, neatpažintas asmuo, tardytojas Viktoras Kalėda, Lietuvos banko Alytaus skyriaus direktorius Jonas Stankevičius, apskrities viršininkas Viktoras Misiurevičius, urėdas, du neatpažinti asmenys, kariuomenės intendantas Barčiūnas, neatpažintas asmuo, paskutiniai du – Alytaus valsčiaus ūkininkai Alytus, 1920 m. Fotografas nenurodytas. Alytaus kraštotyros muziejus. F-811

Geriausias pasirinkimas: Kazys Grinius – Ministras Pirmininkas

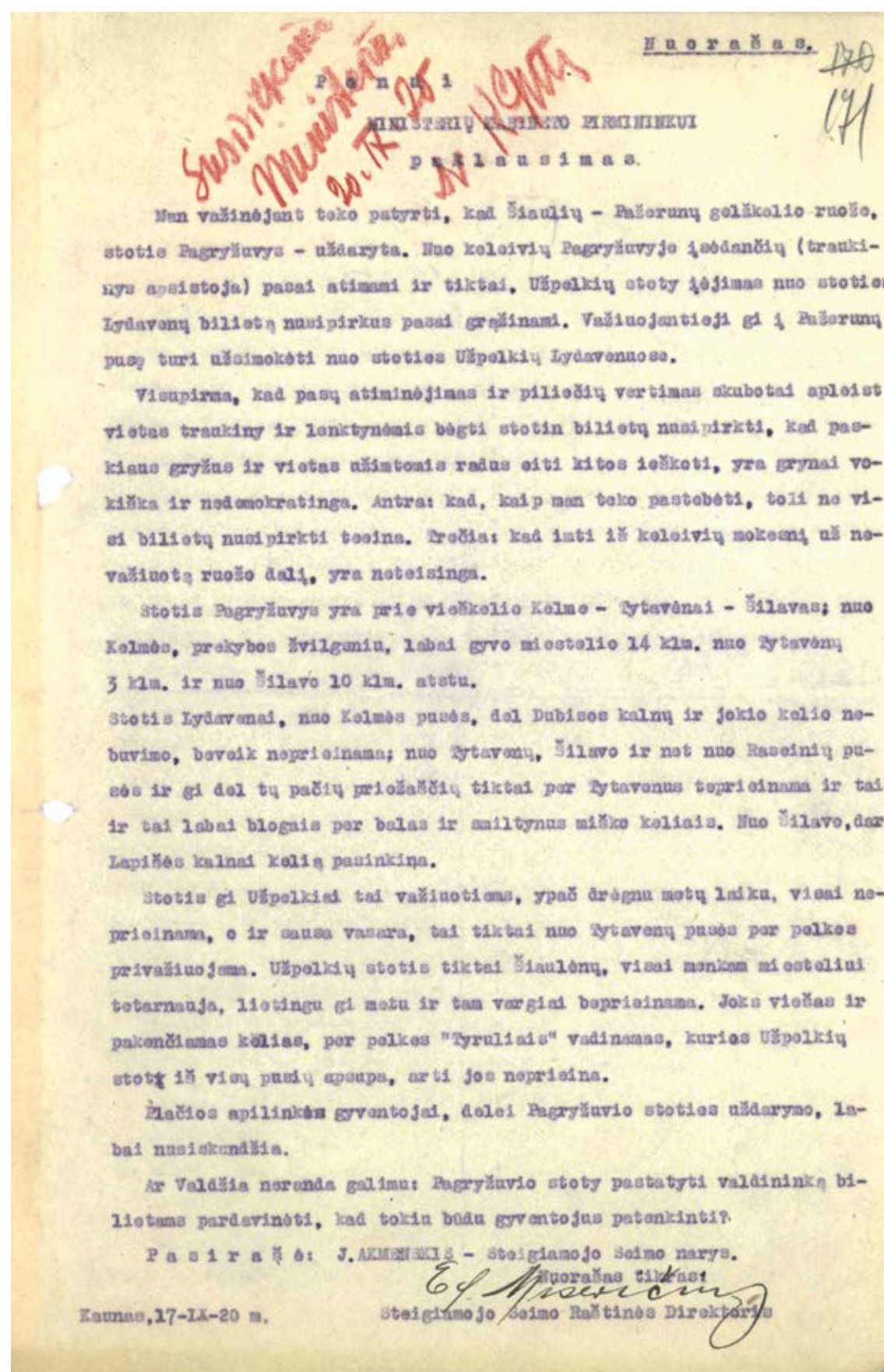
Steigiamojo Seimo Raštinės direktoriaus raštas Ministrų kabineto reikalų vedėjui. Ant dokumento yra 1920 m. rugpjūčio 2 d. Ministro Pirmininko Kazio Griniaus viza, nukreipianti raštą vidaus reikalų ministro žinion Kaunas, 1920 m. liepos 30 d.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 923, ap. 1, b. 99, lp. 223

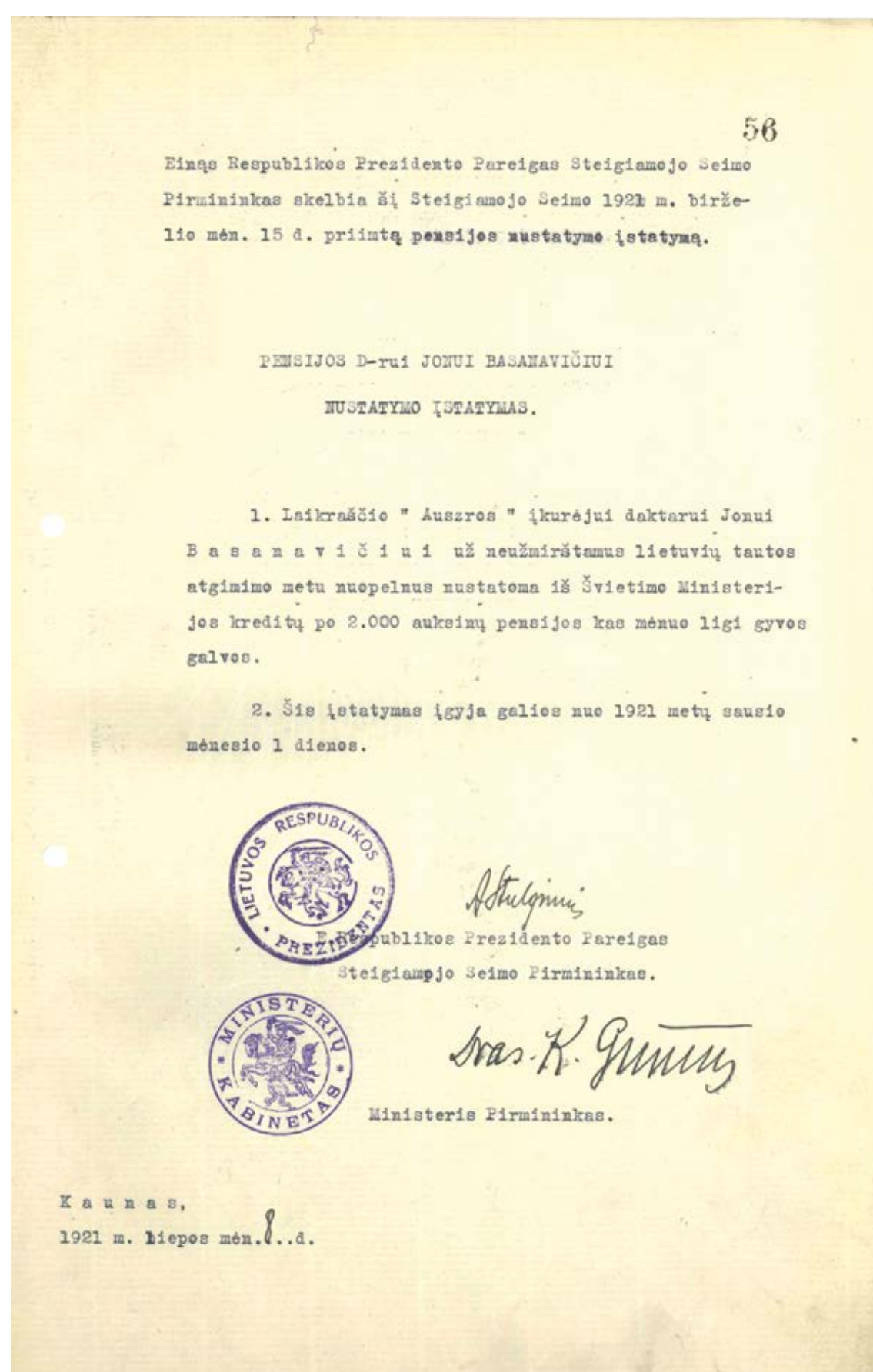
Paminklo „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ atidengimo Karo muziejaus sodelyje iškilmės. Centre Ministras Pirmininkas Kazys Grinius, krašto apsaugos ministras Jonas Šimkus, Prezidento pareigas einantis Steigiamojo Seimo Pirmininkas Aleksandras Stulginskis, kalbininkas Jonas Jablonskis ir kiti Kaunas, 1921 m. spalio 16 d.

Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-21744

Steigiamojo Seimo nario Juozo Akmensio paklausimas, adresuotas Ministrui Pirmininkui Kaziu Griniui. Ant dokumento yra 1920 m. rugsėjo 25 d. Ministro Pirmininko Kazio Griniaus viza, nukreipianti raštą susisiekimo ministro žinion Kaunas, 1920 m. rugsėjo 17 d.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 923, ap. 1, b. 99, lp. 171

Pensijos dr. Jonui Basanavičiui nustatymo įstatymas. Įstatymą pasirašė einantis Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas Aleksandras Stulginskis ir Ministras Pirmininkas Kazys Grinius Kaunas, 1921 m. liepos 8 d.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 923, ap. 1, b. 142, lp. 56

Paminklo „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ atidengimo Karo muziejaus sodelyje iškilmės. Centre stovi Ministras Pirmininkas Kazys Grinius ir Respublikos Prezidento pareigas einantis Steigiamojo Seimo Pirmininkas Aleksandras Stulginskis, dešinėje – Kaune rezidavusio diplomatinio korpuso nariai Kaunas, 1921 m. spalio 16 d.

Fotoateljė „Menas“
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-06573

Geriausias pasirinkimas:

Kazys Grinius – Ministras Pirmininkas

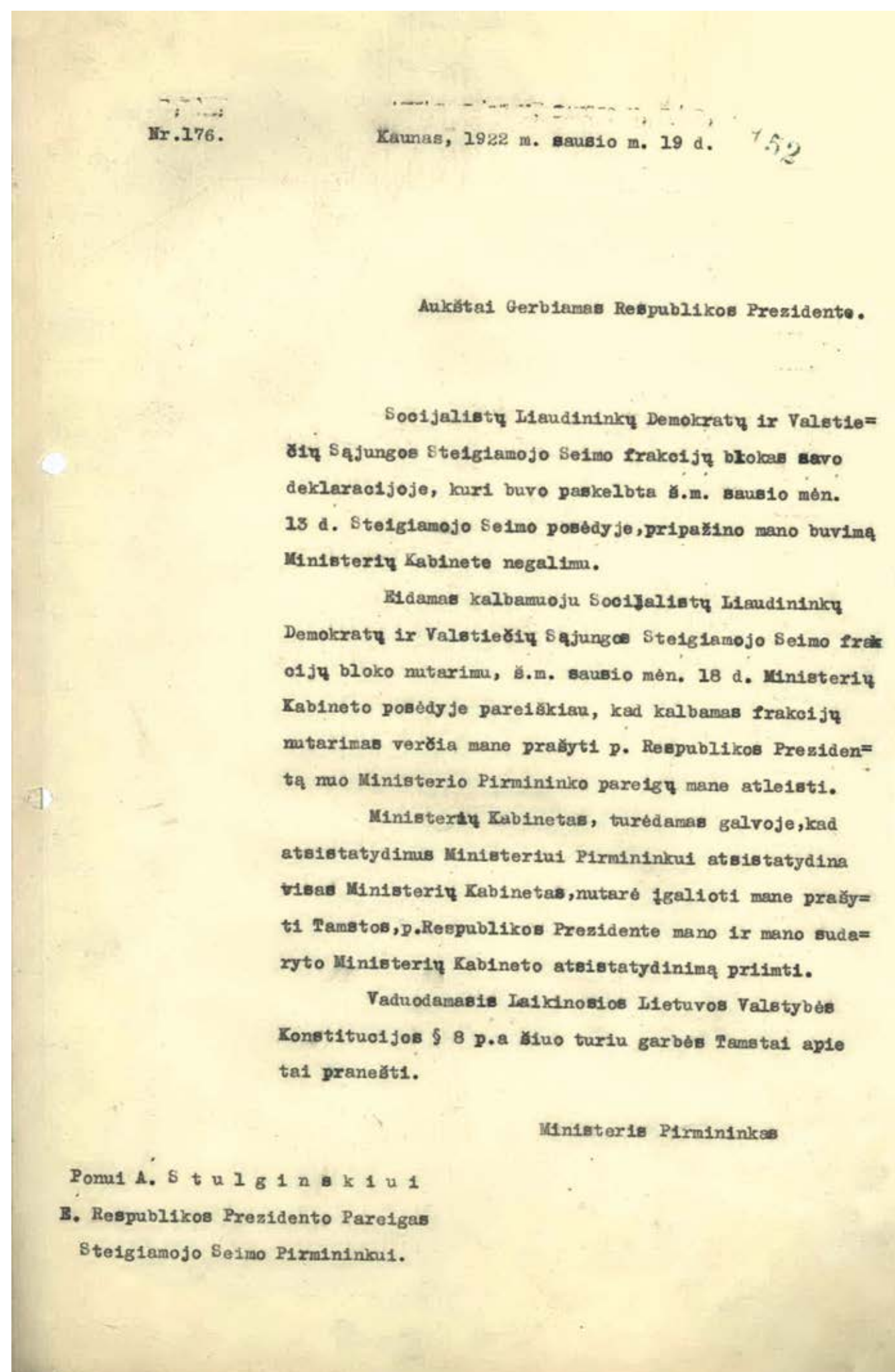
Karo gydytojų suvažiavimo akimirka. Automobilyje: generolas Vladas Nagevičius, Ministras Pirmininkas Kazys Grinius, kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas [Kaunas], 1920 m. Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A045-P419

Karo gydytojų suvažiavimas. Iš kairės sėdi: ketvirtas – kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas, penktas – Ministras Pirmininkas Kazys Grinius, šeštasis – generolas Vladas Nagevičius su Lietuvos ir užsienio karininkais [Kaunas], 1920 m.

Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-19172

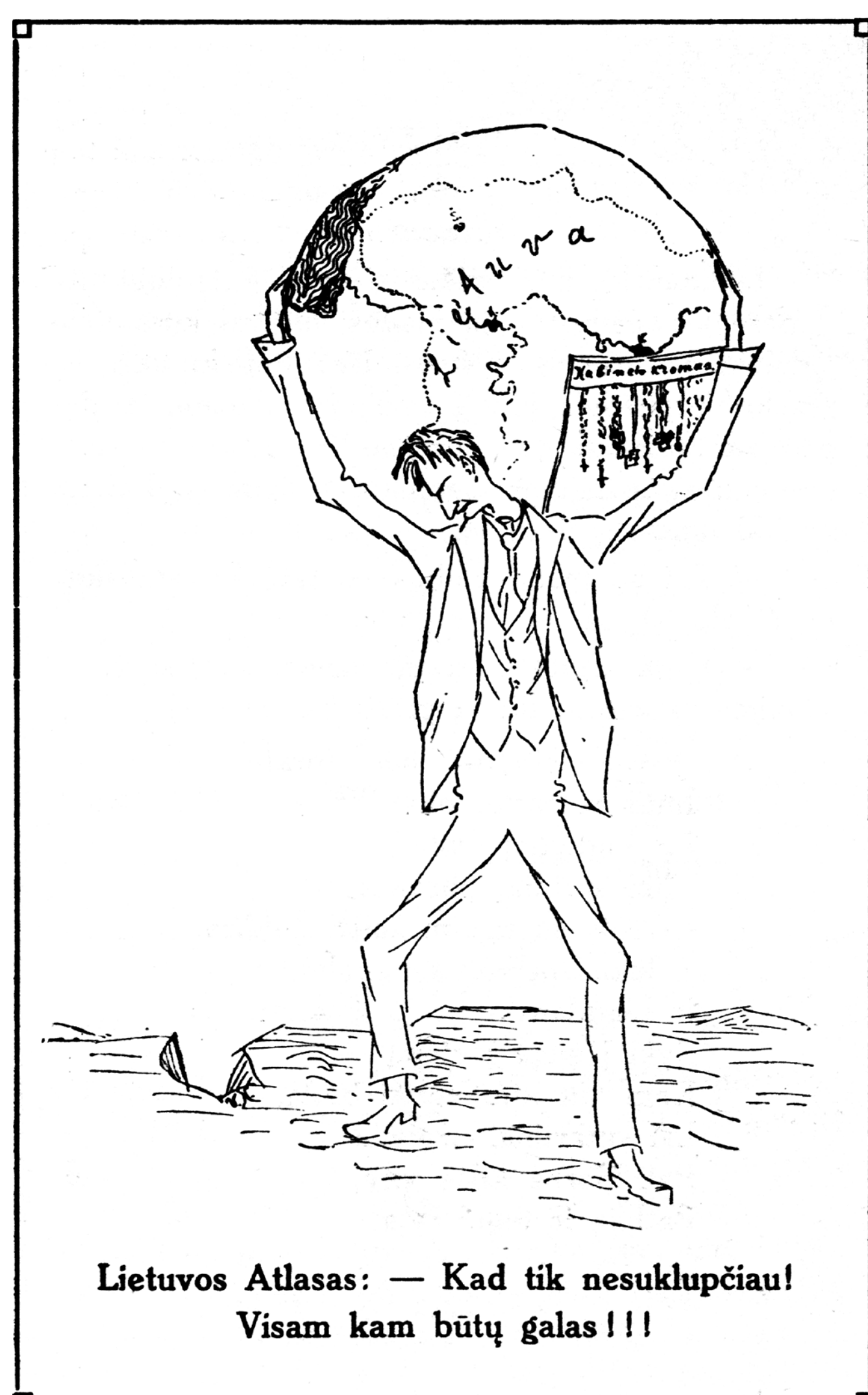
Ministro Pirmininko Kazio Griniaus raštas apie atsistatydinimą iš užimanų pareigų einančiam Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkui Aleksandrui Stulginskiui
Kaunas, 1922 m. sausio 19 d.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas. f. 923, ap. 1, b. 46, lp. 152

Karo gydytojų suvažiavimas. Iš kairės sėdi: penktas – generolas Vladas Nagevičius, šeštasis – Ministras Pirmininkas Kazys Grinius, septintasis – kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas su Lietuvos ir užsienio karininkais [Kaunas], [1920]

Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A045-P424

Ministro Pirmininko Kazio Griniaus karikatūra
Rasėnų Magdė, 1921, Nr. 5–6, p. 10

Pirmojo visuotinio Lietuvos gydytojų suvažiavimo dalyviai prie Kauno rotušės. Trečioje eilėje iš kairės sėdi: dešimtas – Jonas Staugaitis, vienuoliktas – Ministras Pirmininkas Kazys Grinius. Ketvirtoje eilėje iš kairės šešioliktas – generolas Vladas Nagevičius. Priešpaskutinėje eilėje iš dešinės pirmas – Vladas Kuzma. Septintoje eilėje iš kairės pirmas – pulkininkas leitenantas Kazys Oželis

Kaunas, 1921 rugsėjo 29 d.
Fotografas nenurodytas
Vytauto Didžiojo karo muziejus. Fa-14317

Lietuvos parlamentarizmo suklestėjimo simbolis:

Kazys Grinius – Seimų narys

1920–1927 metų Lietuvos Respublikos Seimo rūmai
Kaunas, 1920 m.
Lietuvos nacionalinis muziejus

Lietuvos Respublikos II Seimo atidarymo posėdis. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: Kauno kunigų seminarijos rektorius Jonas Mačiulis-Maironis, Lietuvos stačiatikių metropolitas tėvas Eilefėjus, Lietuvos vyriausiasis rabinas Becas Sapiro, už jų – diplomatinio korpuso nariai. Salėje pirmoje eilėje iš kairės sėdi: Mykolas Sleževičius, Jonas Staugaitis, Zigmas Toliušis, Rapolas Skipitis ir Kazys Grinius
Kaunas, 1923 m. birželio 5 d.
Fotografą nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A45-P501

Kazys Grinius svečiuojasi Matulaičių ir Lozoraičių šeimynose. Iš kairės: Vincenta Lozoraitienė, Valstybės kontrolierius Vincas Matulaitis su anūku Stasiu Lozoraičiu ant kelių, Seimo narys Kazys Grinius, diplomatas Stasys Lozoraitis, Stefanija Matulaitienė
Apie 1925 m.
Fotografą nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A183-P016

„Grinius imponavo [valstiečių liaudininkų] frakcijos nariams tiek savo aukšta, liekna figūra, tiek oria laikysena, bet daugiausia savo kūrybinga ir kovinga praeitimi. Visi žinojome, kad Grinius buvo vienas pačių veikliausių Varpo ir Ūkininko bendradarbių, daugelio politinių populiarių brošiūrų autorius, drąsų atsisaukimų prieš carizmą rašytojas, 1905 metų revoliucijos veikėjas.“

Mindaugas Tamošaitis, *Kazys Grinius ir jo bendražygiai Lietuvos politiniame gyvenime 1926–1940. Valstiečiai liaudininkai autoritarizmo laikotarpiu*, Vilnius, 2014, p. 9: Zigmas Toliušis, Pastangų ir vargų kronika, Mokytojai ir idėjos draugai. Varpininkai, demokratai, liaudininkai. Faktai, atsiminimai ir apmąstymai

Lietuvos Respublikos I Seimo Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos frakcijos nariai. Sėdi iš kairės: Kazys Ralys, Kazys Grinius, Jonas Staugaitis, Mykolas Sleževičius, Zigmas Toliušis, Jonas Vileišis, Aleksandras Haroldas Tornau; antroje eilėje stovi iš kairės: Vladas Lašas, Vincas Kvieška, Jonas Makauskas, Jonas Kardelis, Ignas Lapinskas, Balys Zygelis; trečioje eilėje: Vladas Natkevičius, Antanas Sugintas, Petras Kregždė, Povilas Kuzminskas, Gabrieliūs Bagdžius, Vytautas Račkauskas
Kaunas, 1923 m.
Fotografą nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 336 (P1)

Lietuvos parlamentarizmo suklestėjimo simbolis:
Kazys Grinius – Seimų narys

Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos Centro komiteto nariai. Iš kairės sėdi: Jonas Staugaitis, Mykolas Sleževičius, Felicija Bortkevičienė, Kazys Grinius. Iš kairės stovi: neatpažintas asmuo, Jonas Vileišis, Eduardas Sulčys, neatpažintas asmuo
Kaunas, XX a. 3 deš. pradžia
Fotografas nenurodytas

A. Baranausko ir A. Vienuolio-Zūkaičio memorialinis muziejus. F-2487

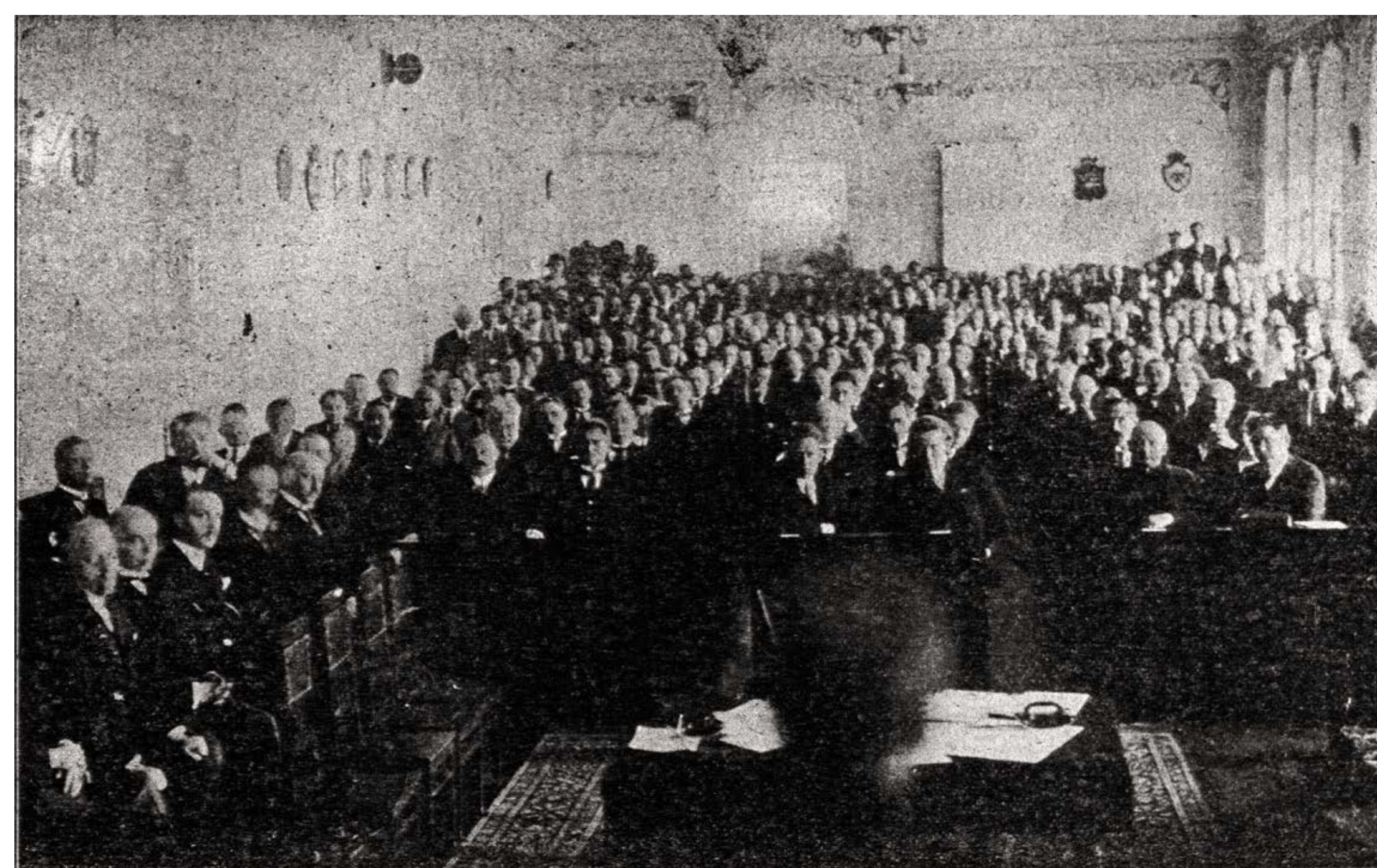
Valstiečių liaudininkų suvažiavimo dalyviai prie Kauno rotušės. Kazys Grinius – balkone, centre
Kaunas, XX a. 3 deš.
Fotografas nenurodytas

Kauno Kazio Grinius progimnazijos nuosavybė

Lietuvos Respublikos II Seimo Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos frakcijos nariai. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: Rapolas Skipitis, Jonas Staugaitis, Mykolas Sleževičius, Nikodemas Radvys, Kazys Grinius, Ignas Lapinskas; antroje eilėje iš kairės stovi: Vincas Kviška, Kostas Kregždė, Aleksandras Haroldas Tornau, Pranas Šlėvė, Feliksas Bacevičius, Zigmas Toliušis; trečioje eilėje iš kairės stovi: Antanas Sugintas, Pranas Radzevičius, Balys Zygelis, Vincas Zakarevičius
Kaunas, 1923–1924 m.
Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 0-107355

Lietuvos III Seimo posėdis.

Lietuvos Respublikos III Seimo posėdis. Pirmoje eilėje sėdi Kazys Grinius
Kaunas, 1926 m. birželio mėn.

Ūkininkas, 1926, nr. 27, p. 5

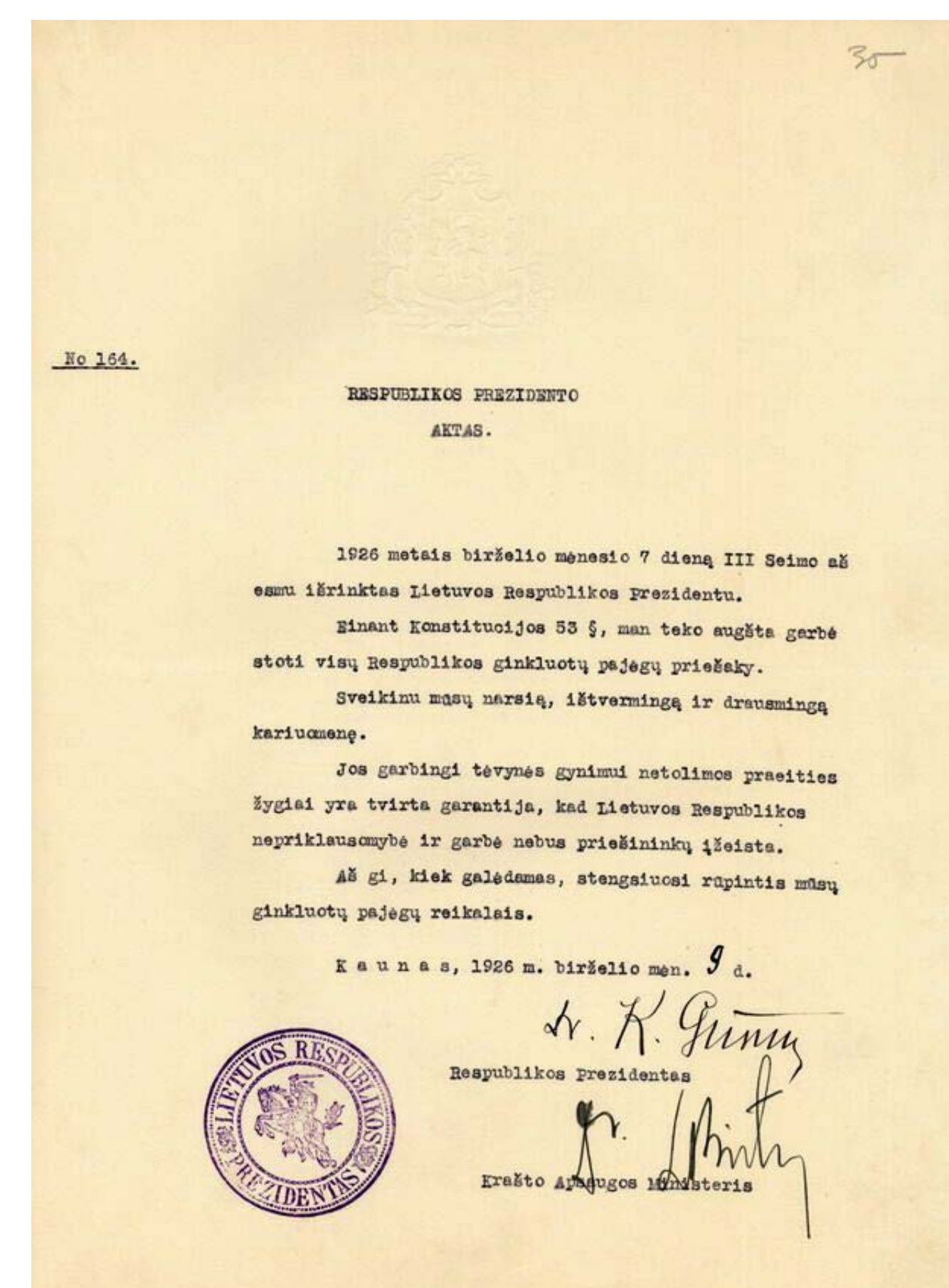
Lietuvos Valstiečių sąjungos ir Lietuvos socialistų liaudininkų demokratų jungtinio suvažiavimo dalyviai. Jungtinis suvažiavimas sujungė organizacijas į vieną Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungą. Pirmoje eilėje iš dešinės 4-as sėdi Kazys Grinius. Nuotraukoje taip pat yra Steigiamojo Seimo Valstiečių liaudininkų bloko nariai bei būsimieji kitų Seimų nariai
Kaunas, 1922 m. gruodžio 4–6 d.
Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-20225

Išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu Kazys Grinius (dešinėje) prisiekia Lietuvos Respublikos Seime; už stalo – Seimo Pirmininkas Jonas Staugaitis (centre)
Kaunas, 1926 m. birželio 8 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-20685

Saugoti Konstituciją:
Kazys Grinius – Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos Prezidento Kazio Griniaus aktas
Kaunas, 1926 m. birželio 9 d.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 929, ap. 4, b. 367, lp. 35

Lietuvos Respublikos Prezidento rūmų kieme. Stovi iš kairės: Kazio Griniaus
marti Gražina Griniienė, Antanas Novickis, Prezidentas Kazys Grinius, Birutė
Novickienė, sūnus Kazys Grinius

Kaunas, 1926 m. birželio mėn.

Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, A117-P021

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius Karo muziejaus sodelyje deda vainiką prie paminklo
„Žuvusiems už Lietuvos laisvę“

Kaunas, 1926 m. birželio 8 d.

Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-21752

Dr. Jono Basanavičiaus 75-ųjų gimimo metinių minėjimas Karo muziejaus sodelyje. Kalba Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius
Kaunas, 1926 m. lapkričio 23 d.

Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-21751

Saugoti Konstituciją:
Kazys Grinius – Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius (centre)
Aukštųjų karininkų kursų Bendrojo skyriaus 6-osios laidos
išleistuvių pobūvyje
Kaunas, 1926 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-14742

Aukštųjų karo technikos kursų statybos skyriaus išleistuvės. Pirmoje eilėje iš kairės: šeštas – III Seimo Pirmininkas Jonas Staugaitis, toliau – Respublikos Prezidentas Kazys Grinius, III Seimo Krašto apsaugos komisijos narys Aleksandras Stulginskis, krašto apsaugos ministras Juozas Papečkys, III Seimo Krašto apsaugos komisijos narys dr. Leonas Bistras
Kaunas, 1926 m. spalio 30 d.
Fotografas nenurodytas
Vytauto Didžiojo karo muziejus. Fa-15783-299

Karo mokyklos VIII laidos karininkų išleistuvės. Kalba Respublikos Prezidentas Kazys Grinius; už jo stovi: pulkininkas Kazys Škirpa, krašto apsaugos ministras Juozas Papečkys, generolas Mykolas Velykis, Karo mokyklos viršininkas Jonas Galvydis-Bykauskas, kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas ir kiti
Kaunas, Aukštoji Panemunė, 1926 m. rugšėjo 9 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A057-P345

Karo mokyklos VIII laidos karininkų išleistuvės. Centre: Respublikos Prezidentas Kazys Grinius; tarp sutinkančiųjų – pulkininkas Kazys Škirpa
Kaunas, Aukštoji Panemunė, 1926 m. rugšėjo 9 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A057-P340

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius su karininkais Karo mokyklos VIII laidos karininkų išleistuvėse
Kaunas, Aukštoji Panemunė, 1926 m. rugšėjo 9 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A057-P339

Saugoti Konstituciją:
Kazys Grinius – Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius vizito Šiauliuose metu apeina išsirikiavusią kariuomenę
Šiauliai, 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P202

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius atidaro 5-ąją Lietuvos žemės ūkio ir pramonės parodą
Šiauliai, 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P216

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius atsako į Šiaulių miesto burmistro sveikinimą
Šiauliai, 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P208

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius priima kariuomenės parodą
Šiauliai, 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P205

Po kariuomenės parodo Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius sveikina visuomenę
Šiauliai, 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P211

5-osios Lietuvos žemės ūkio ir pramonės parodos komiteto surengtų iškilmingų pietų metu. Stalo gale iš kairės sėdi: vyriausiasis kariuomenės inspektorius Konstantinas Žukauskas, krašto apsaugos ministras Juozas Papečys, Seimo Pirmininkas Jonas Staugaitis, Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius, Ministras Pirmininkas Mykolas Sleževičius
Šiauliai, 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P217

Saugoti Konstituciją:
Kazys Grinius – Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius svečiuose pas jaunuosius ūkininkus Urmonus
Meškuičiai (dabar – Šiaulių rajono savivaldybė), 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P219

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius sveikina Skuodo gyventojus, trumpo stabtelėjimo Skuodo geležinkelio stotyje metu
Skuoda, 1926 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-20589

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius pavyzdiniame ūkininko Malėlos ūkyje
Meškuičiai (dabar – Šiaulių rajono savivaldybė), 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P224

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius vizito stambiame Fledžinskių ūkyje metu
Ginkūnai (dabar – Šiaulių rajono savivaldybė), 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P225

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius su palydovais prie Šv. Stanislovo bažnyčios
Meškuičiai (dabar – Šiaulių rajono savivaldybė), 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P221

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius svečiuojasi pas jaunuosius ūkininkus Urmonus
Meškuičiai (dabar – Šiaulių rajono savivaldybė), 1926 m. rugpjūčio 22 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A014-P220

Lietuvos Respublikos Prezidento vizitas Klaipėdoje. Respublikos Prezidentas Kazys Grinius (centre) sveikinasi su kariuomene; šalia jo dešinėje – Ministras Pirmininkas Mykolas Sleževičius
Klaipėda, 1926 m. rugpjūčio 29 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-20591

Saugoti Konstituciją: Kazys Grinius – Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos Prezidento Kazio Griniaus viešnage Klaipėdoje. Prezidentas Parado aikštėje žiūri į žygiuojančią igulą. Iš kairės pirmoje eilėje: pirmas – Klaipėdos Seimelio pirmininkas J. Krausas, antras – krašto apsaugos ministras pulkininkas Juozas Papečkys, ketvirtas – Prezidentas Kazys Grinius, penktas – Klaipėdos krašto direktorijos narys M. Reizgys, šeštas – Ministras Pirmininkas Mykolas Sleževičius, septintas – kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas, aštuntas – Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas Erdmonas Simonaitis, devintas – Prezidento adjutantas pulkininkas Pranas Tamašauskas
Klaipėda, 1926 m. rugpjūčio 29 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A042-P320

Lietuvos Respublikos Prezidento Kazio Griniaus viešnage Klaipėdos krašto gubernatūroje. Iš kairės stovi: pirmas – Klaipėdos krašto gubernatorius Karolis Žalkauskas, antras – Ministras Pirmininkas Mykolas Sleževičius, trečias – Užsienio reikalų ministerijos tarnautojas Bronius Blavesčiūnas, ketvirtas – Prezidento adjutantas pulkininkas Pranas Tamašauskas, penktas – kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas, šeštas – krašto apsaugos ministras pulkininkas Juozas Papečkys, devintas – generalinio štabo viršininkas pulkininkas Kazys Škirpa
Klaipėda, 1926 m. rugpjūčio 29–30 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-20590

Lietuvos Respublikos Prezidento Kazio Griniaus viešnage Klaipėdoje. Prezidentas atvyksta į Parado aikštę. Iš kairės: pirmas – Prezidento adjutantas pulkininkas Pranas Tamašauskas, antras – 7-ojo pėstininkų pulko vadas pulkininkas P. Genys, trečias – Prezidentas Kazys Grinius, ketvirtas – Ministras Pirmininkas Mykolas Sleževičius, penktas – Vyriausiojo štabo viršininkas pulkininkas Kazys Škirpa; antroje eilėje: Karo apygardos viršininkas pulkininkas J. Gričius, krašto apsaugos ministras pulkininkas Juozas Papečkys ir kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas
Klaipėda, 1926 m. rugpjūčio 29 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A042-P315

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius (šeštas iš dešinės) viešnage Šilutėje metu
Šilutė, 1926 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-20593

Lietuvos Respublikos Prezidentas, Vyriausybės nariai ir Klaipėdos visuomenės atstovai su Lietuvos kariuomenės septintojo pėstininkų Žemaičių kunigaikščio Butigeidžio pulko karininkais. Pirmoje eilėje iš kairės: antras – krašto apsaugos ministras pulkininkas Juozas Papečkys, trečias – Ministras Pirmininkas Mykolas Sleževičius, ketvirtas – Respublikos Prezidentas Kazys Grinius. Antroje eilėje Prezidentui iš kairės – kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas
Klaipėda, 1926 rugpjūčio 29 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-18954

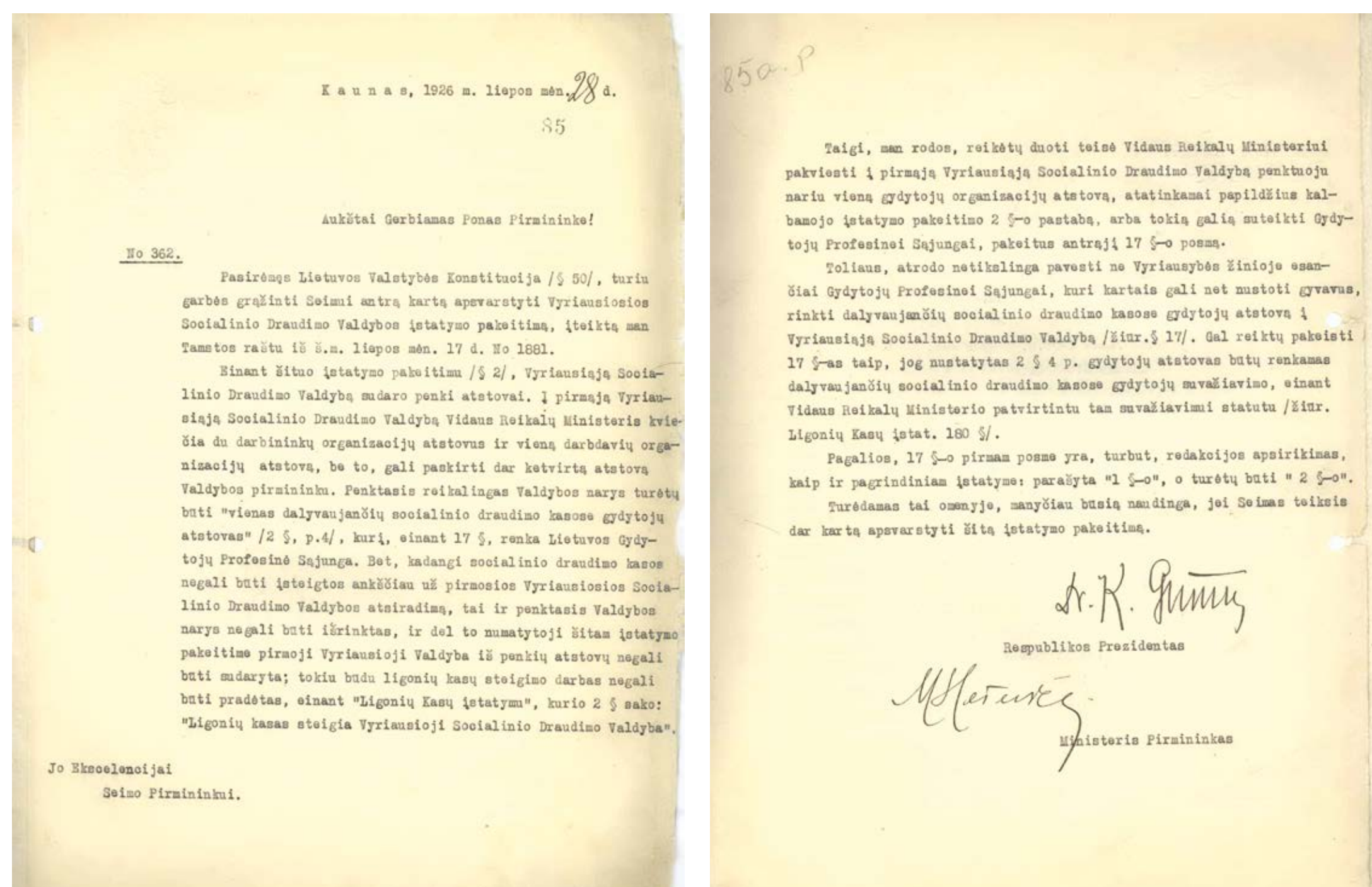

Lietuvos Respublikos Prezidento Kazio Griniaus viešnage Klaipėdos krašte. Centre – Respublikos Prezidentas Kazys Grinius, jam iš kairės – generalinio štabo viršininkas Kazys Škirpa, šeštas iš kairės Ministras Pirmininkas Mykolas Sleževičius, penktas iš dešinės – kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas, trečias iš dešinės – krašto apsaugos ministras Juozas Papečkys
Klaipėdos kraštas, 1926 m. rugpjūčio 29–30 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-20681

Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius darbo kabinete
Kaunas, 1926 m.
Fotografė J. Kliučinskienė
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-21748

Visos tautos daktaras: Kazys Grinius – gydytojas

Lietuvos Respublikos Prezidento Kazio Grinius raštas Seimo Pirmininkui Jonui Staugaičiui, kuriuo grąžinamas Seimui antrą kartą apsvastyti Vyriausiosios socialinio draudimo valdybos įstatymo pakeitimas
Kaunas, 1926 m. liepos 28 d.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f.923, ap. 1, b. 46, lp. 85–85ap.

Draugijos „Pieno lašas“ namų statyba. Centre – Kazys Grinius
Kaunas, 1928 m. lapkričio 9 d.

Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-21755

Lietuvos motinoms ir vaikams globoti organizacijų sąjungos surengto Lietuvos sveikatos centrų gydytojų suvažiavimo dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: trečia – Natalija Vienožinskienė, ketvirta – Jadvyga Chodakauskaitė-Tūbelienė, penktas – Kazys Grinius. Antroje eilėje iš kairės stovi: trečias – Domykas Jankevičius. Antroje eilėje iš dešinės: pirmas – Isakas Markovičius, ketvirtas – Mykolas Marcinkevičius

Fotografas Š. Bajeras

Kaunas, 1929 m. sausio 4 d.

Panevėžio apskritys Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, F92-68

„Medicina buvo Kazio Grinius profesija. Tai buvo jo pragyvenimo šaltinis, išskyrus laikotarpius, kai jis buvo valstybės tarnyboje. Bet pačią praktiką, paskirų ligonių gydymą, jis metė jau nuo 1922. Priverstas pasitraukti nuo valstybės pareigų ir iš viso nuo bet kokio politinio darbo, jis tapo visos tautos gydytoju. Į tą darbą įsitraukė, žinoma, savanoriškai, jautriai sielodamasis dėl tautos sveikatingumo.“

Kučas A., Dr. Kazys Grinius,
Aidai, 1966, Nr. 10, p. 2

Draugijos „Pieno lašas“ nariai Prezidento rūmuose ponios Muriel Paget garbei suruoštos arbatėlės metu. Iš kairės sėdi: šeštąs – draugijos įkūrėjas Lietuvos Respublikos Prezidentas Kazys Grinius, septintą – filantropė Muriel Paget (1922 m. Didžiosios Britanijos Kaune įsteigto Vaikų ir motinų sveikatos centro įkūrėja) ir kiti

Kaunas, 1926 m. lapkričio mėn.

Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-21753

Organizacijų Lietuvos motinoms ir vaikams globoti sąjungos suvažiavimas. Prie stalo iš kairės sėdi: trečia – Kristina Griniuvienė, penka – Skomskienė, šešta – Aldona Černeckaitė-Birutavičienė, septintąs – Kazys Grinius
Kaunas, XX a. 4 deš.

Fotografas Mejeris Smečėchauskas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-21756

Visos tautos daktaras: Kazys Grinius – gydytojas

Draugijos kovai su tuberkulioze valdyba. Centre – gydytojas Kazys Grinius
Kaunas, 1924–1940 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A117-P023

Draugijos kovai su tuberkulioze posėdis. Trečias iš kairės – Kazys Grinius
Kaunas, XX a. 3–4 deš.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P21754

Dr. Kazio Griniaus vardo draugijos kovai su tuberkulioze sanatorijos atidarymo Panemunėje iškilmės. Kalba Kazys Grinius
Kaunas, 1937 m. birželio 29 d.
Fotografas Mejeris Smečechauskas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-21768

„Minties aiškumu, kalbos grynumu, mokėjimu pasakyti trumpai ir suprantamai, kas būtinai reikalinga žinoti mažai išsilavinusiam skaitytojui, temų įvairumu d-ro Griniaus medicinos raštai ilgai pasilieka pavyzdžiu visiems mūsų medicinos žinių populiarintojams. Jo raštai, skleiddami sveikas ir teisingas medicinos žinias, pabrėždami prietarų niekingumą, atidengia medicinos darbininkams naujus kelius į liaudį. Jo paskleisti raštai, kurių esama per 200, mūsų populiarinimo literatūroje iki šiol neturi sau lygaus pavyzdžio ir neranda uolesnių pasekėjų dirbti toje kryptyje.“

Iš Dr. Vinco Tercijono atsiminimų apie Kazį Grinį // Kučas A.,
Dr. Kazys Grinius, *Aidai*, 1966, Nr. 10, p. 2

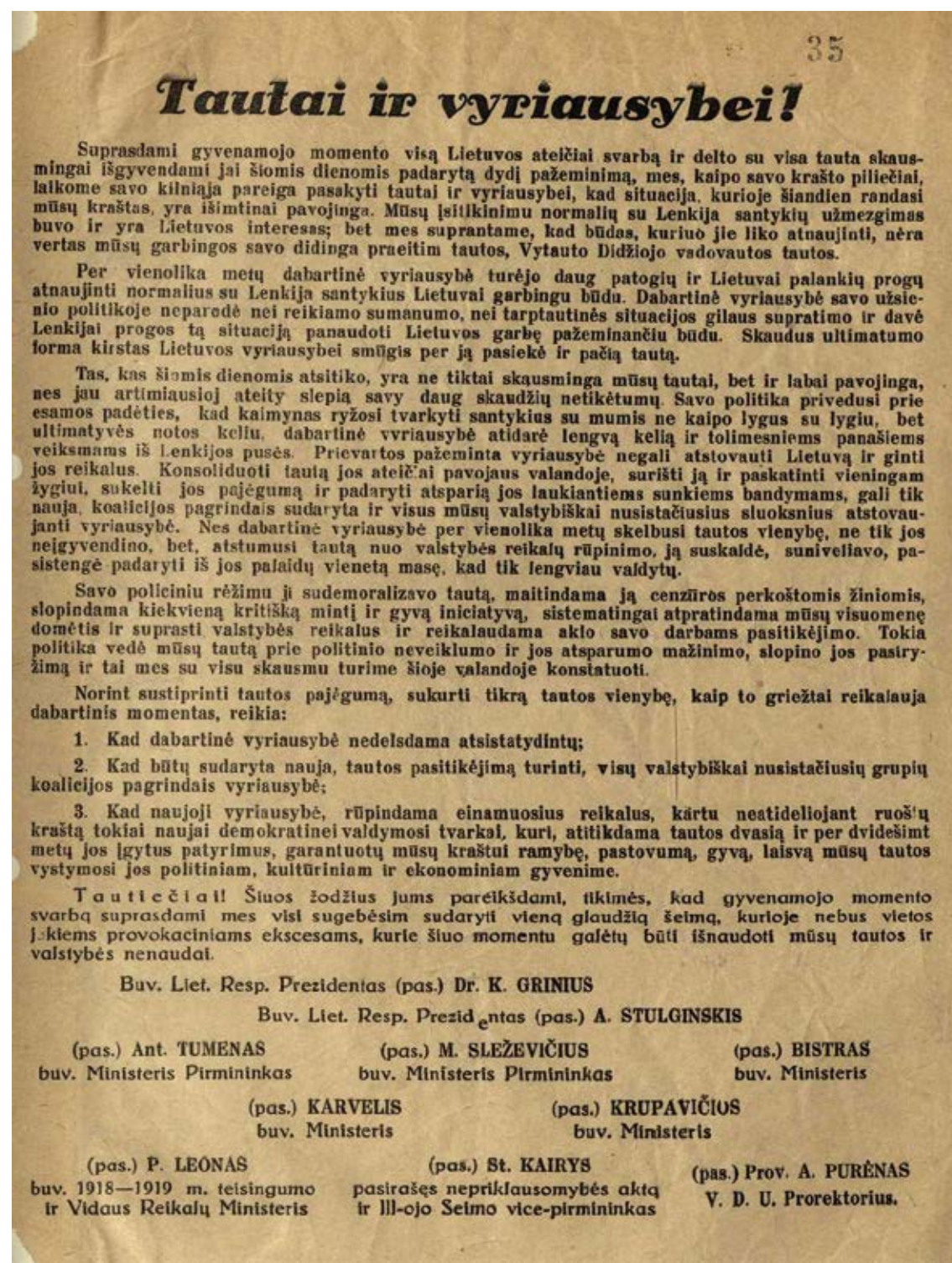

Draugijos kovai su tuberkulioze sanatorijoje. Pirmoje eilėje sėdi: centre – gydytojas Kazys Grinius, už jo sėdi gydytojas Antanas Garmus, dešinėje sėdi gydytojas Jonas Staugaitis
Alytus, 1937 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A117-P049

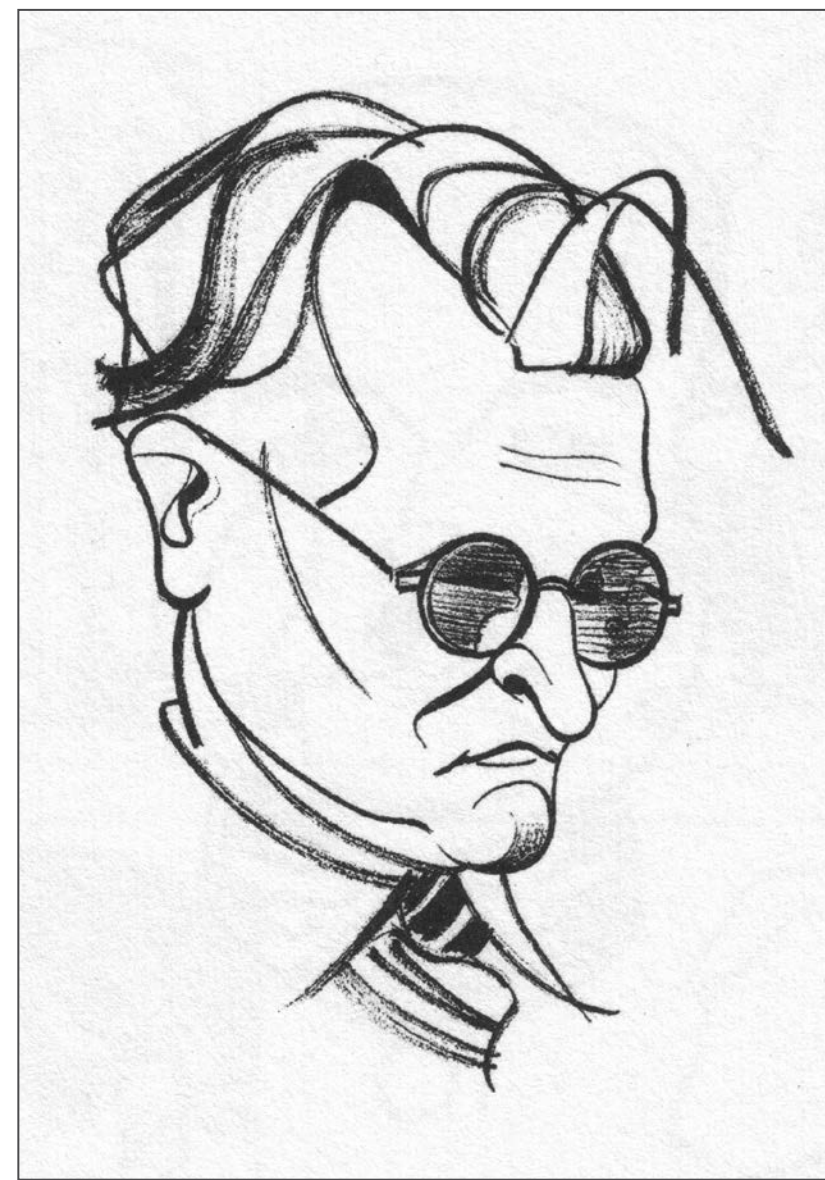
Draugijos kovai su tuberkulioze Kauno skyriaus valdybos nariai su Romanių tuberkuliozės ligoninės personalu. Centre – Kazys Grinius
Romainiai, 1937–1939 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 0-107352

Kazys Grinius – visuomenininkas

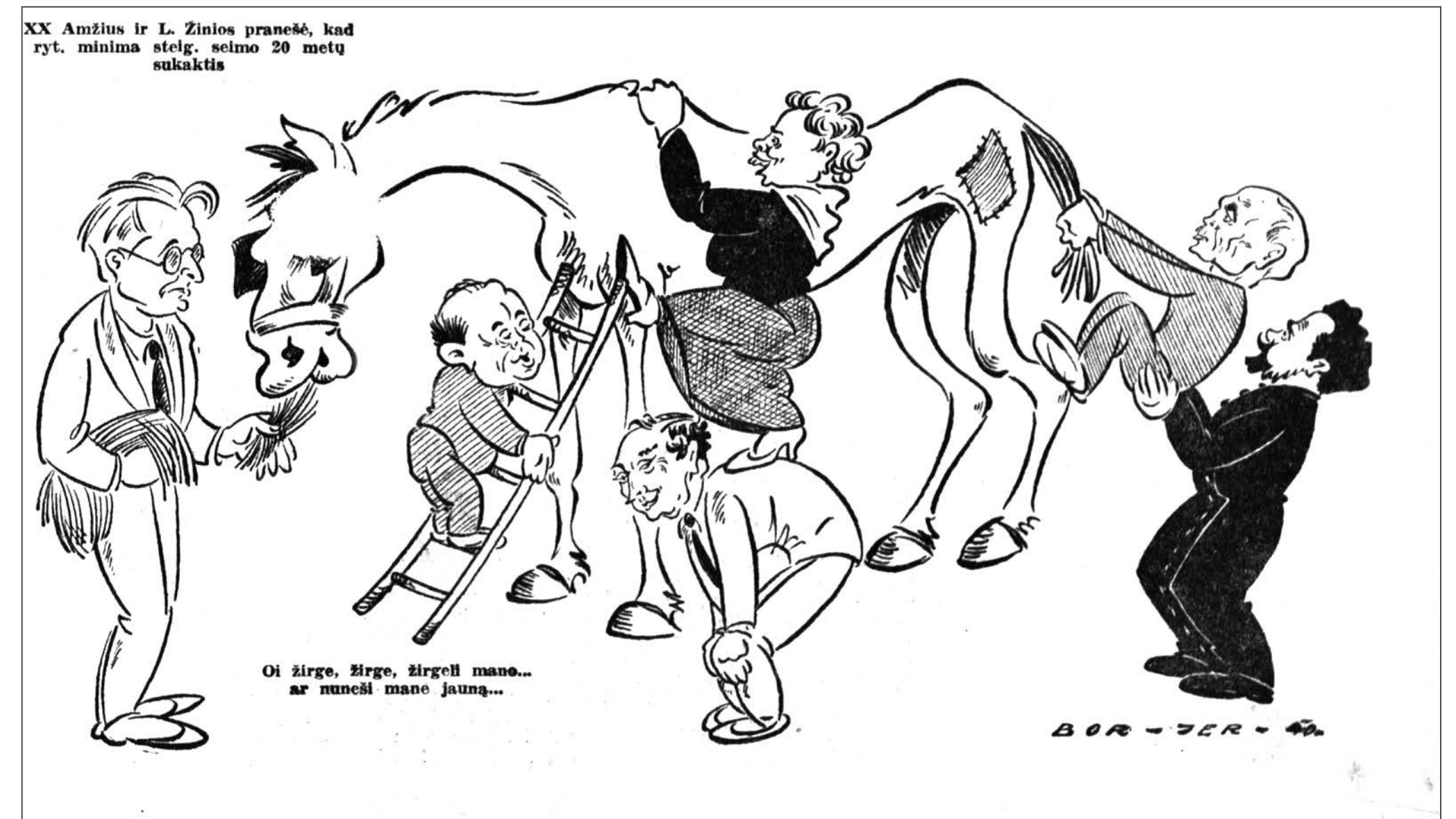
Buvusių Respublikos Prezidentų Kazio Grinius, Aleksandro Stulginskio ir kitų atsišaukimas „Tautai ir vyriausybei!“ Kaunas, 1938 m.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 929, ap. 1, b. 1123(2), lp. 35

Šaržas – Lietuvos Prezidentas dr. Kazys Grinius Kaune, 1939 m.

Autorius Juozas Olinardas Penčyla
Iš knygos: Domas Šniukas, Juozas Olinardas Penčyla: Šaržų karalius, Vilnius, 2004

Steigiamojo Seimo 20-ųjų susirinkimo metinių minėjimo karikatūra

Lietuvos aidas, 1940 m. gegužės 25 d., p. 5

Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos Kauno kuopos surengto periodinės spaudos 100-ųjų metinių minėjimo „Varpo“ salėje akimirka. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: pirmas – Kazys Grinius, antras – Justas Paleckis, penktas – Mykolas Slezevičius. Antroje eilėje pirmą iš dešinės – Felicija Bortkevičienė
Kaunas, 1932 m. gruodžio 4 d.
Fotografas Mejeris Smečėchauskas
Maironio lietuvių literatūros muziejus. F3-3015

„Kultūros“ kongreso prezidiumas Lietuvos universiteto salėje. Garbės prezidiume iš kairės sėdi: pirmas – nenustatytas asmuo, antras – Audickas, trečias – Vincas Krėvė-Mickevičius, ketvirtas – Vincas Čepinskis, penktas – Petras Leonas, šeštasis – Kazys Grinius, septintasis – Vaclovas Biržiška, aštuntasis – nenustatytas asmuo
Kaunas, 1927 m.
Fotografas nenurodytas

Lietuvos švietimo istorijos muziejus. F-125

Kazys Grinius kalba Lietuvos universitete, Draugijos užsienio lietuviams remti (DULR) Akademinių skyriaus surengto minėjimo metu skirtą atminti Mačį-Kėkštą. Garbės prezidiume iš kairės sėdi: M. Ruseckas, M. Čapas, prof. J. Bagdonas, gen. J. Bulota, Lietuvos universiteto rektorius prof. Mykolas Riomeris, prof. Petras Leonas
Kaunas, 1927 m.
Fotografas nenurodytas

Maironio lietuvių literatūros muziejus. F6-1556

Demokratiškos tvarkos šalininkas:

Kazys Grinius – visuomenininkas

Kazys Grinius kalba paminklo Vincui Kudirkai atidengimo metu
Kudirkos Naumiestis, 1934 m. birželio 10 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 1-28918

Vytauto Didžiojo universiteto studentų korporacijos „Ąžuolas“ Vincu Kudirkos 40-ųjų mirties metinių minėjimas Kauno medicinos instituto salėje. Garbės prezidiume iš kairės sėdi: Stasys Šimkus, Jonas Staugaitis, Juozas Audėnas, Kazys Grinius, Felicija Bortkevičienė, prof. Antanas Purėnas, Jonas Valaitis, prof. Vladas Kuzma, kalba Jonas Šiūpas
Kaunas, 1939 m. gruodžio 10 d.
Fotografas Mejeris Smečechauskas
Maironio lietuvių literatūros muziejus. F6-14475

Varpininkai prie Vincu Kudirkos paminklo per šio paminklo atidengimo iškilmes.
Antroje eilėje iš kairės sėdi: penktas – Kazys Grinius, šešta – Felicija Bortkevičienė, septintas Jonas Staugaitis
Kudirkos Naumiestis, 1934 m. birželio 10 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 1-34448

Varpininkai prie lietuvių tautinio atgimimo veikėjo, varpininko, „Tautiškos giesmės“ (Lietuvos Respublikos himno) autoriaus Vincu Kudirkos kapo Meiščių kapinėse (netoli Kudirkos Naumiėsčio). Viduryje stovi Kazys Grinius, kairiau – Felicija Bortkevičienė, Jonas Kardelis, Jonas Staugaitis ir kt.
Kudirkos Naumiestis, 1934 m. birželio 10 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-21764

„Rimties“ korporacijos šefė Felicija Bortkevičienė, Jonas Staugaitis, Kazys Grinius ir kiti varpininkai prie Vincu Kudirkos kapo
Kudirkos Naumiestis, 1934 m. birželio 10 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 1-34449

Eiti prie Nepriklausomos tikrai demokratinės Lietuvos:
Kazys Grinius – Lietuvos okupacijos metais

Kazys Grinius
Hanau (Vokietija),
1945 m. rugsėjo 12 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A119-P031

Kazys Grinius kalba jo vardo sanatorijos (Aukštojoje Panemunėje) keturiolikos metų sukakčiai pažymėti surengto moksinio posėdžio metu. Už stalo sėdi iš dešinės V. J. Moleinas, iš kairės – Sofija Vasiakaitė, Ginsaitienė ir Jonas Staugaitis
Kaunas, 1944 m. gegužės 14 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-21775

Kazys Grinius tuo metu, kai okupacinės nacių valdžios buvo ištremtas į gimtinę. Gydytojas Kazys Grinius važiuoja lankyti ligonio
Alksniškės kaimas (dabar – Kazlų Rūdos savivaldybė), 1943–1944 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 1-34438

Dr. Kazio Griniaus vardo sanatorijos (Aukštojoje Panemunėje) keturiolikos metų sukakčiai pažymėti surengto minėjimo prezidento nariai. Iš kairės sėdi: Jonas Staugaitis, Sofija Vasiakaitė, Ginsaitienė, Kazys Grinius, V. Juškys, V. J. Moleinas
Kaunas, 1944 m. gegužės 14 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A117-P079

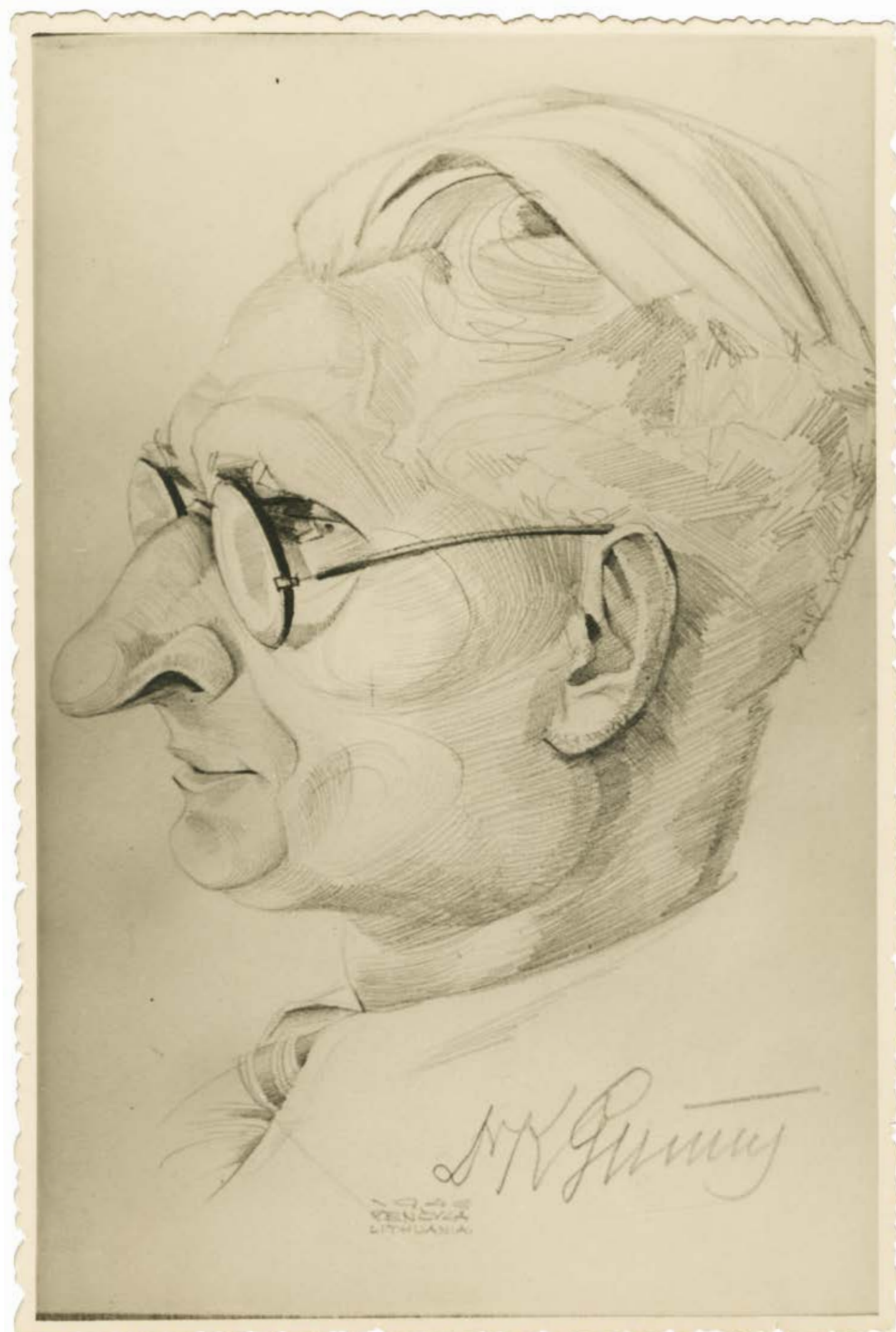
Kazys Grinius, okupacinės nacių valdžios ištremtas į gimtinę. Iš kairės stovi: sūnėnas Vytautas Bacevičius, žmona Kristina Griniuvienė, Kazys Grinius, sūnėnas Bronius Bacevičius, sėdi sesuo Ona Bacevičienė
Alksniškės kaimas (dabar – Kazlų Rūdos savivaldybė), 1943 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 0-107360

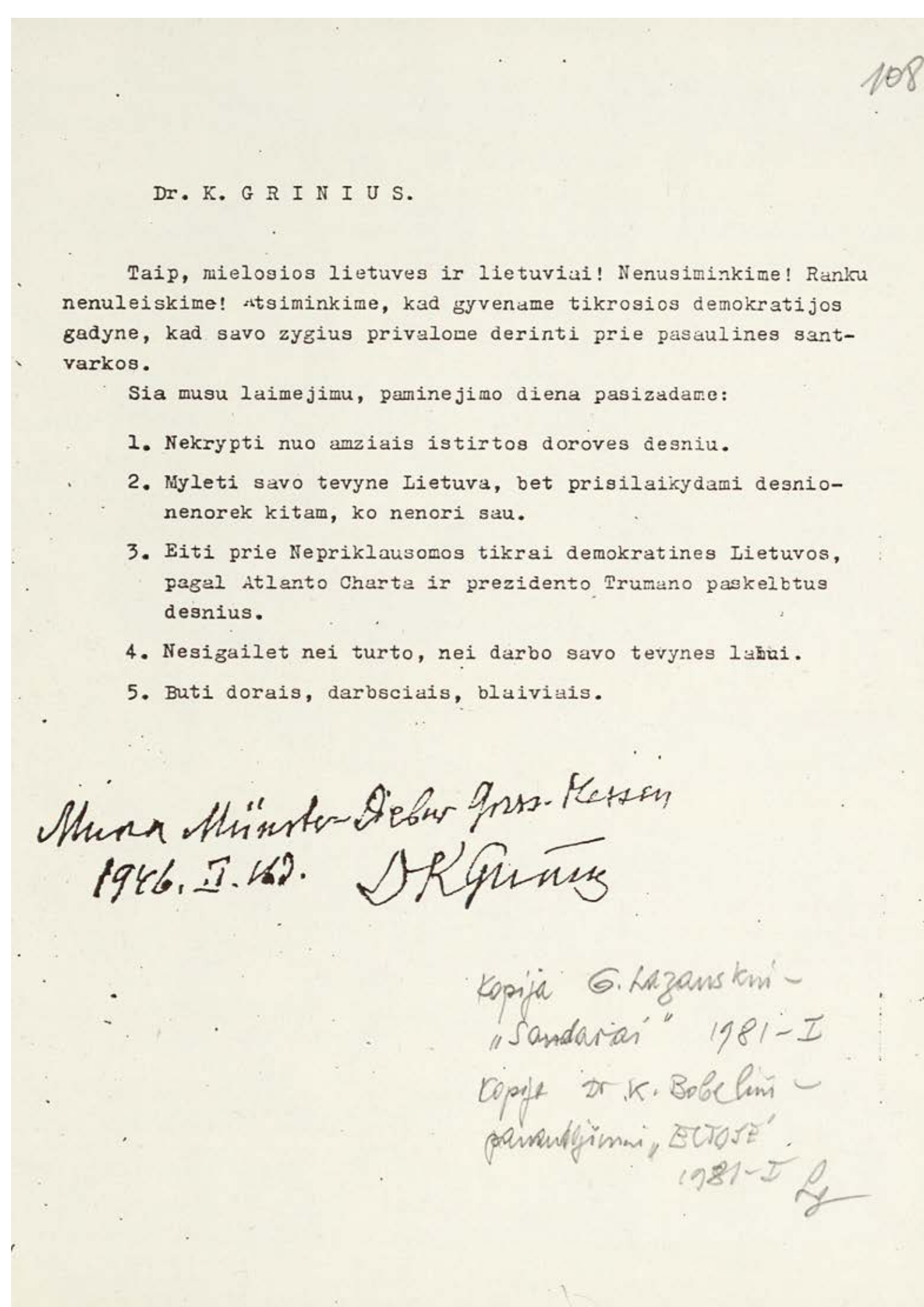
Kazys Grinius su seserimi Ona Bacevičiene jos ūkyje Alksniškės kaime
Alksniškės kaimas (dabar – Kazlų Rūdos savivaldybė), apie 1943 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-21773

Kazys Grinius, okupacinės nacių valdžios ištremtas į gimtinę. Iš kairės: brolis Vincas Grinius, sesuo Ona Bacevičienė ir Kazys Grinius
Alksniškės kaimas (dabar – Kazlų Rūdos savivaldybė), 1943 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 0-107359

Saržas – Lietuvos Prezidentas dr. Kazys Grinius Vokietijoje
Autorius Juozas Olinardas Penčyla
Apie 1946 m.
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-21784

Kazio Griniaus kalba Vasario 16-osios proga
Munsteris prie Dieburgo (Vokietija), 1946 m. vasario 16 d.
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. f. 659, ap. 1, b. 55, lp. 108.

Kazys Grinius su žmona Kristina ir sūnumi Liūtu
Munsteris prie Dieburgo (Vokietija), [1946 m.]
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A119-P013

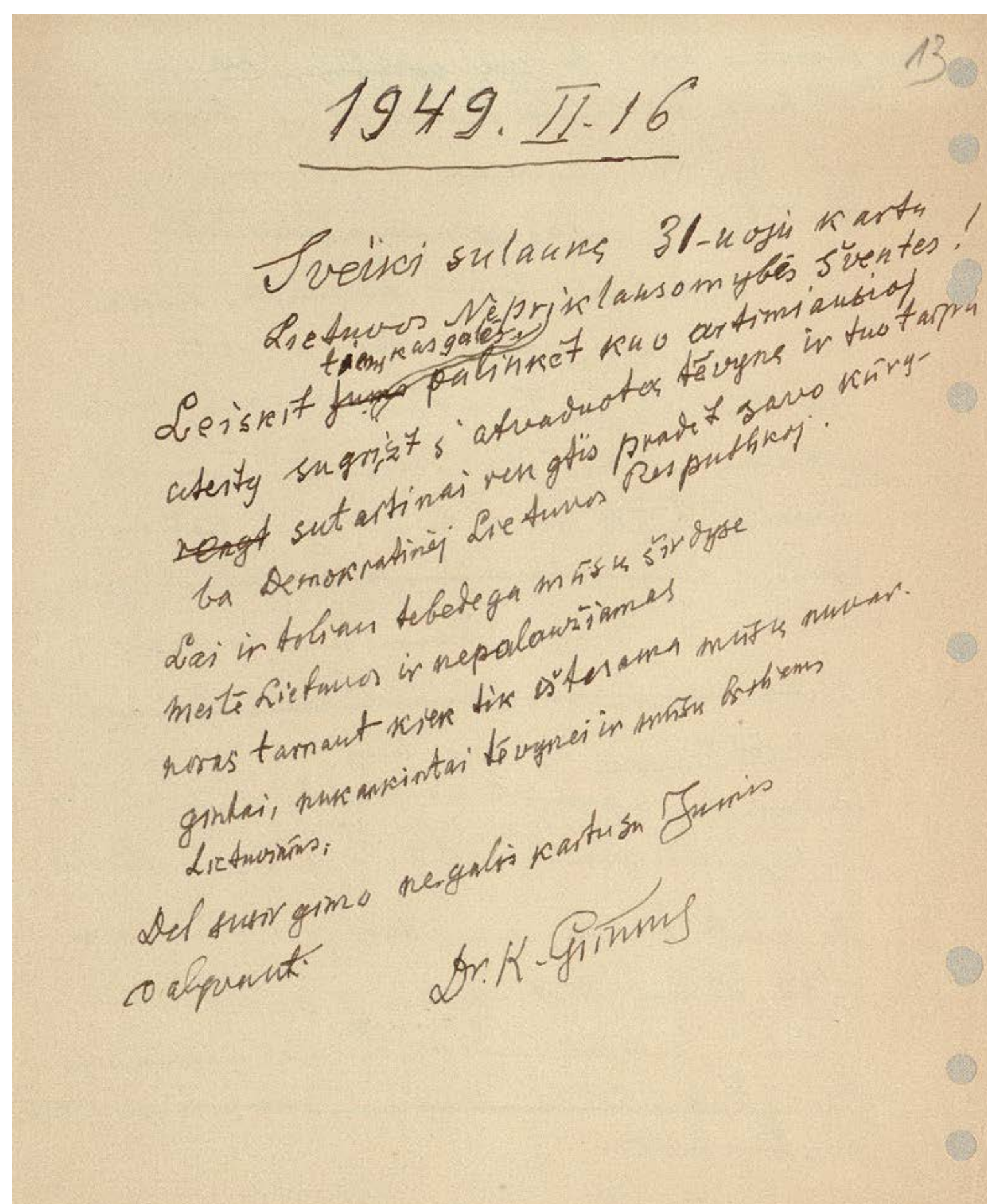
Kazio Griniaus išlydėtuovės prieš kraustymąsi į pereinamąją stovyklą. Prie stalo ketvirtas iš dešinės – Kazys Grinius
Hanau (Vokietija), 1946 m. rugsėjo mėn.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A119-P033

Kapitonas Bronius Juškys, Kazys Grinius, Juozas Audėnas ir jo sūnus
Hanau (Vokietija), 1945 m. lapkričio 28 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A119-P029

Daktaras Kazys Grinius su žmona Kristina ir sūnumi Liūtu perkeltųjų asmenų stovykloje
Munsteris prie Dieburgo (Vokietija), [1946 m.]
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A119-P015

Kazys Grinius kalbos, skirtos Vasario 16-ajai paminėti, rankraštis
1949 m. vasario 16 d.
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, f. 659, ap. 1, b. 61, lp. 13

Kazys Grinius moko Violetą Karalytę skaityti
Čikaga (JAV), 1949 m. rugsėjo mėn.
Fotografas Valdas Adamkavičius
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, A119-P058

Lietuvių grupė Marine Marlin laive prieš pasiekiant Niujorką. Nuotraukoje: Žukas, Samatauskienė, Liūtas Grinius, Katilienė, Žukienė, Žukaitė, Adamavičius, Kysas, Kristina Grininė, Katililūtė, daktaras Kazys Grinius, Knizel, Visockis, Urbonienė, Strazdas, Urbonas, Valakas, Jurkūnas
[Atlanto vandenynas], 1947 m.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-21790

Kazys Grinius ir Violeta Karalytė stovi prie namo laiptų (7201 South May St. Chicago 21, Illinois), kuriame nuo 1947 m. birželio iki mirties gyveno Kazys Grinius
Čikaga (JAV), 1949 m. spalio mėn.
Fotografas Valdas Adamkavičius
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, A119-P054

Povilas Žadeikis, Kazys Grinius ir Nadas Rastenis Baltimorėje, Lietuvių salėje
Baltimorė (JAV), 1947 m. vasario 16 d.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, A119-P045

BALF'o vajuje Dariaus ir Girėno salėje. Renginio metu buvo surinkta apie 4 tūkst. dolerių aukų tremtiniams. Iš dešinės: pirmas – Lietuvos konsulas Čikagoje Petras Daužvardis, antras – Kazys Grinius, trečias – Vilniaus operos solistė Sofija Adomaitienė, ketvirtas – Čikagos Sanitarijos patikėtinis advokatas Antanas Oliš, penktas – šv. Jurgio parapijos moksleivė Ingrida Juodeikaitė
Čikaga (JAV), 1947 m. gegužės 12 d.
Fotografija „Chicago Tribune photo“
Lietuvos centrinis valstybės archyvas, P-21799

Išgelbėjęs vieną gyvybę – išgelbėja visą pasaulį:

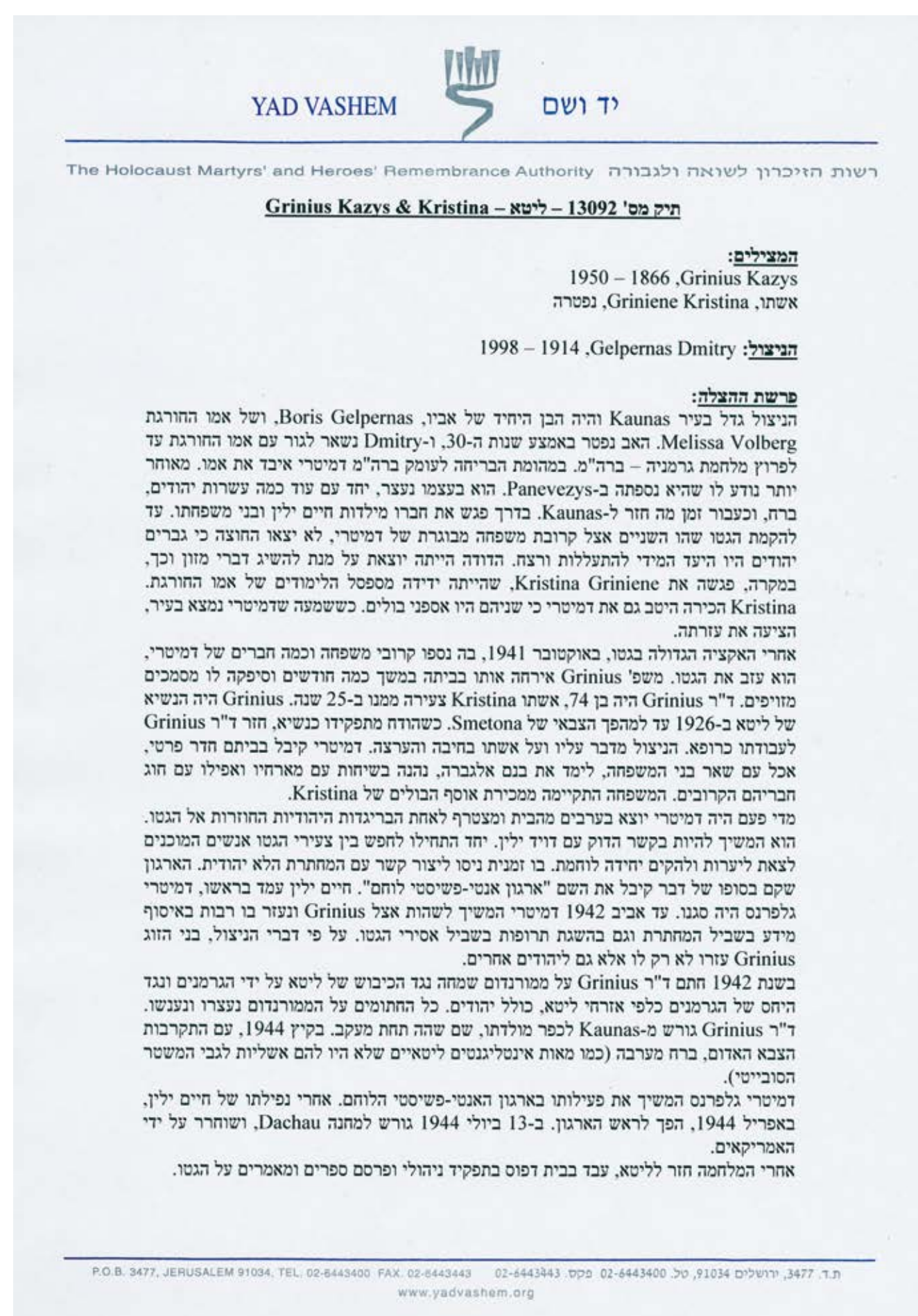
Kazys ir Kristina Griniai – Pasaulio tautų teisuoliai

„Jis yra pavyzdys mums visiems be amžiaus skirtumo. Ypač jaunajai kartai. Pavyzdys, kaip reikia mylėti savo tautą, kaip reikia gerbti savo valstybę, kaip gerbti ir mylėti žmogų.“

Lietuvos Respublikos Prezidentas
Valdas Adamkus

Grinių šeima: Kristina Griniene, Kazys Grinius ir sūnus Liutas Grinius
Čikaga (JAV), 1949 m. balandžio mėn.
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A119-P050

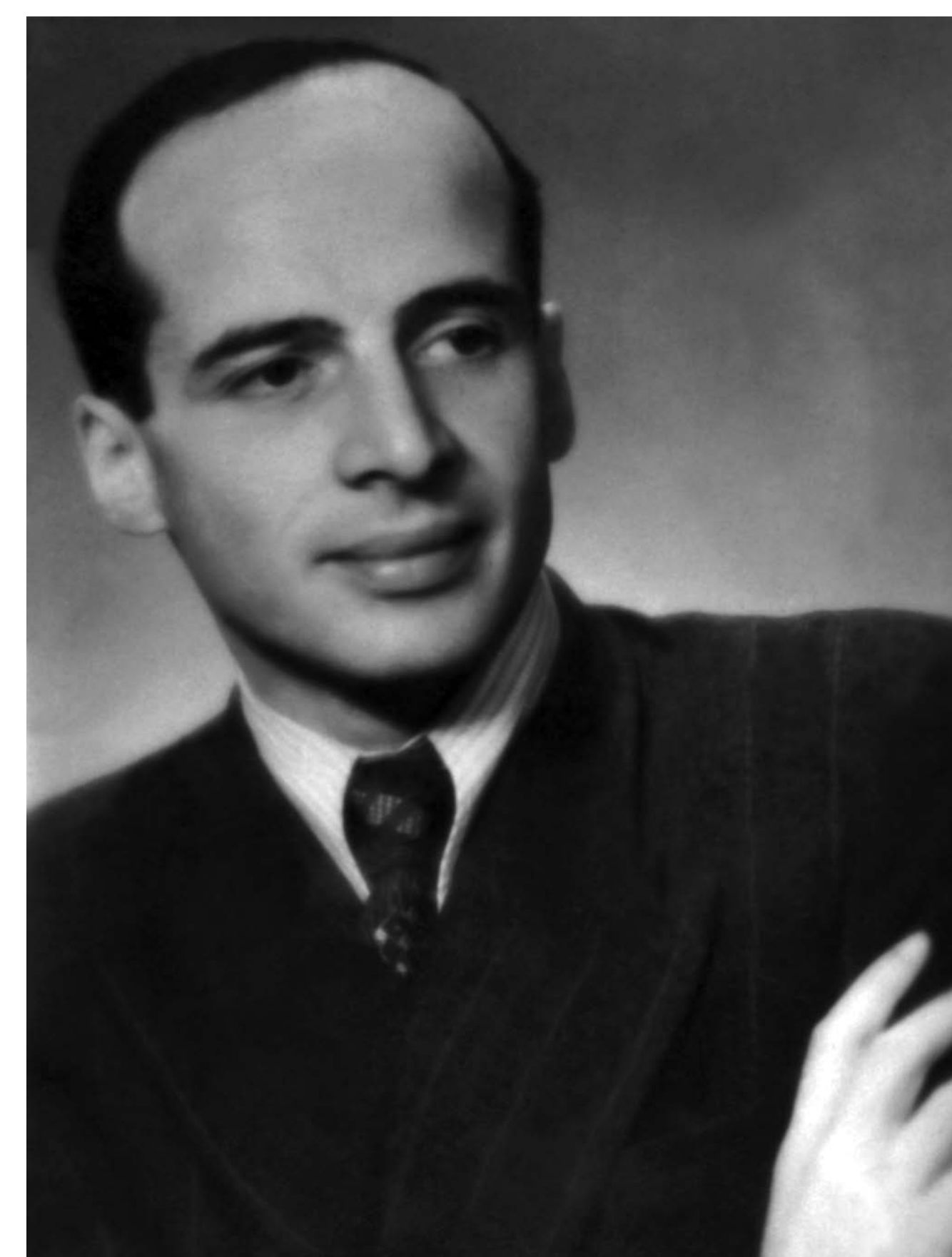
Buvusio Kauno geto kalinio, vieno iš Antifašistinės kovos organizacijos vadų Dmitrijaus Gelperno (1914–1998) liudijimo tekstas, pripažinti Kazį Grinių ir Kristiną Griniene Pasaulio Tautų Teisuoliais (kopija)
Jeruzalė, Izraelis, 2015 m. rugsėjo 21 d.
Stanislavo Šimanoausko asmeninis archyvas

Jad Vašem Holokausto memorialinio muziejaus Pasaulio Tautų Teisuolių garbės sertifikatas Kaziui Griniui ir Kristinai Grinienei (kopija)
Jeruzalė, Izraelis, 2016 m. vasario 1 d.
Stanislavo Šimanoausko asmeninis archyvas

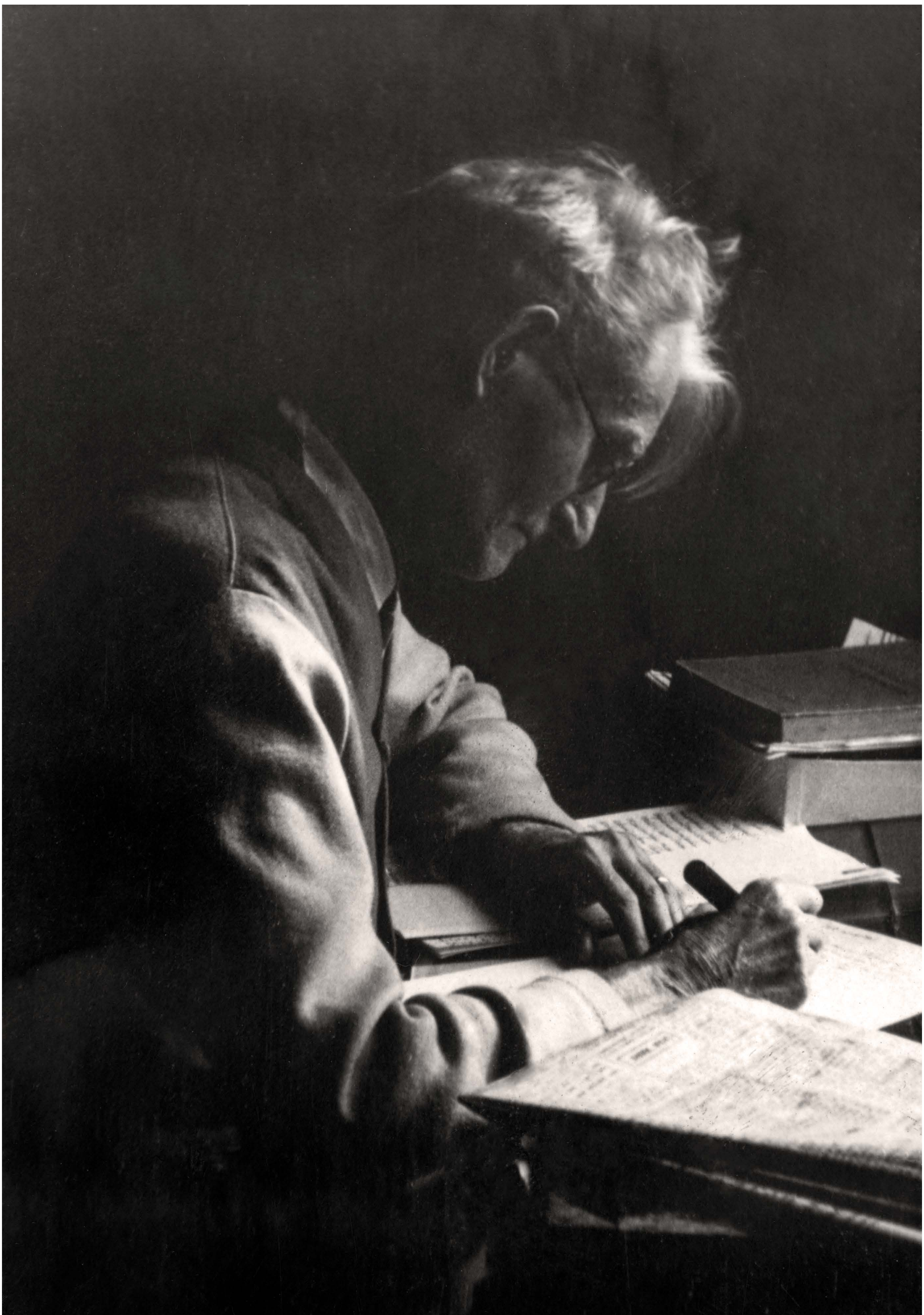
Jad Vašem Holokausto memorialinio muziejaus Pasaulio Tautų Teisuolių medalis Kaziui Griniui ir Kristinai Grinienei (fotokopija)
Jeruzalė, Izraelis, 2016 m. vasario 1 d.
Fotografas Rimvydas Petkevičius

Buvęs Kauno geto kalinis, Antinacinės kovos organizacijos vado pavaduotojas Dmitrijus Gelpernas (1914–1998)
Kaunas XX a. penktasis dešimtmetis
Fotografas nenurodytas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. 0-039379

„Vokiečių okupacijos metais – 1942-ųjų lapkričio 14-ąją – dr. Kazys Grinius ir buvę Lietuvos ministrai prof. Jonas Pranas Aleksa ir prof. kunigas Mykolas Krupavičius lietuvių tautos vardu pasirašė ir įteikė okupacinės vokiečių kariuomenės generaliniam komisariui Lietuvoje Adrianui fon Rentelnui memorandumą. <...> Memorandume buvo protestuojama dėl Lietuvos kolonizavimo, lietuvių, lenkų, rusų represijų ir žydų žudynių. <...> J. P. Aleksa ir M. Krupavičius gestapo buvo išstremti į Vokietiją. Prezidentui Kaziui Griniui buvo skirtas namų areštas ir tremtis į Selemos Būdos kaimą. Kauno geto Antinacinės kovos organizacijos vado pavaduotojas Dmitrijus Gelpernas (1914–1998) Spielbergo fondų liudijo, kad naciams užpuolus Sovietų Sąjungą jis bandė trauktis į Rytus, bet vokiečių armija aplenkė juos, todėl teko grįžti į Kauną. <...> Kristina Griniene puikiai pažinojo Dmitrijų, nes ir vienas, ir kitas domėjosi pašto ženklais ir kartais jais keisdavosi. <...> D. Gelpernas nusprendė kreiptis pagalbos į Grinius. Jie jį šiltai priėmė, davė atskirą kambarį. Dmitrijus valgydavo kartu su Grinių šeima prie vieno stalo. Kartais pas Grinius ateidavo svečių, bet jie neslėpdavo nuo bičiulį D. Gelperno, tarp jų nebuvo antisemitų. Dmitrijus Gelperno bendražygė hab. dr. prof. Sara Ginaitė, buvusį Kauno geto kalinį bei antinacinio pasipriešinimo dalyvė, prisimena, kad D. Gelpernas visą pirmąją nacių okupacijos žiemą iki Prezidento Kazio Griniaus išstėrimo į Selemos Būdą slėpėsi Grinių šeimoje.“

Yad Vashem Pasaulio Tautų teisuoliai, Vilnius, 2016, p. 5–6.

Kazys Grinius
Čikaga (JAV), 1949 m. spalio mėn.
Fotografas nenurodytas

Lietuvos centrinis valstybės archyvas. P-21800